

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2059

~~1419~~

~~612~~

E
95

թղթական պատճեններ
Դմիտրի Բայրամյանի
Տիգրանի տօնաւոր 1888
Կոմիտասի սրբաւորություն:

1888 Տարի 30.

4
IX-7

ՎԵՄ ԵԿԱՆԻ
Բ. ԵՍԵ ԵԼԵԿԵՆ

4
IX-830

II III

1900-1901
1902-1903

ՆԵՐԵԿԵՆԻ ԸՆԴԵԼԵԿԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐ ՄԱՆԿԱՆՑ
ՎԱՐԺԱՌՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Ի ՊԱՏՐԻԱՐԳՈՒԹԵԱՆ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒ
ՊՕԼՍՈՅ ՏԵԱՌ ԱՍՏՈՒԱՃՐՈՅ
ՎԵՃԱՓԱՌ ԱՐՔ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ԱՌ ԲՆԹԵՐՅՈՂԱՍ

Ոչէ որ աշխարհի մէջ ամմէն մեղի հանդիպած
բաները՝ իրենց բնական կերպովը երևային՝ լնկե-
րական կենաց մէջ պակասաւոր չի գտնըլելու հա-
մար մեղի պէտք եղած բաները՝ աւելի յօժարութե-
ռւ մտադրութե՝ կը սորվելնիք։ Ասկէց ՚ի զատ առ
հասարակ ամմէն մարդ գոնէ ան նըրամտութին ալ
չունի՝ որ տեսած բաներուն արտաքին երևոյթին չի
խարվելով՝ մինչև անոր ներսը մտնէ ու ի՞նչ ըլլալը
հասկընայ։ Ուստի շատ անգամ անանկ ոչինչ բա-
ներէ կը վախնանիք՝ ու մեղի վախցընել կը սորվեցը-
նեն, որ իրօք սուսերներ են։ ու քիչմը որ վրանին
մտմտալու ըլլանիք՝ աներևոյթ կը լան։ Աս սխալը
նամակ գրելու կտորին մէջ աւելի յայտնի կերևայ։
Արտարև դժբաղդութե՝ գրաւորական կը թութի-
ւը չունեցողները, կամ գոնէ աշխարհային գործքե-
ռու մէջ մանալու չի կը ընալով՝ խելքերնին ու մըտ-
քերնին իրենց բնական խակութեանը ու ժանդին
մէջ թողովները մէկ դի ձգելով, ուսման ետևէ տա-
րիներ անցունողներն ալ տոմսակ մը գրելու ատեն-
նին, թէ որ իրենց սովորական խորհած ու խօսած
նիւթերուն վայ ըլլայ՝ կը շուարին կը միան։

Աս մոտացածին դժուարութե՛ պատճառը՝ ի՞նչ և
քանի հատ կը լսոյ՝ ըլլայ, անոնց պինտ մեծը՝ յայտ-
նի է որ նամակագրութե՛ ոճն ու լեզուն լնտանի
խօսակցութիւններնուու կարգէն բոլորովին օտար
բան մը կարծելն է։ Բայց ասոր վրայ ալ թէ որ քիչ
մը մըտմըտալու ըլլանք՝ աս վախէն ալ բոլորովին
կաղատինք, ու նամակի մշջ գրածնիս, սովորական
մտմտացածնիս ու բերնով չի զուրցվելուն պատճա-
ռը՝ ուղած մարդերնուու քովերնիս չի գտնելովելուն
համար ըլլալու դանարով՝ ոյն դժուար ու մեծ բանը
հարկաւ երկու գլխաւոր իրանոնի կը վերածի, ու հե-
տևաբար ալ քանի մը օրվան ջանքի ու աշխատութե՛
կարօտ ըլլալուն տարակոյս չի մնար։

Ուստի նախ նամակին լեզուն ամմեն օրվան խօ-
սած խօսքերնուու ոճովը պիտի ըլլայ։

Արդարեւ պարզ ու յստակ ոճը ձգելով՝ ոչինչ մեկ
բանը մեծ մեծ բառերով ու դարձուածներով յայտ-
նել ուղղողը՝ խմաստի կողմանէ աղքատ ըլլալուն՝
մտքին ամլութիւնը բառերով ծածկել ուղող կը
համարովի, ու անանկով ծածկ կը լսոյ։

Երկրորդ՝ նամակը որի որ պիտի գրվենէ՝ ան-
մարդը քովերնիս եղած ատենը՝ բերնով իրեն ինչ
պիտի ըսվերնէ, նամակին մշջալ անոնք ըսելու է։

Ահա նամակագրութե՛ բոլոր արուեստը՝ գըլսա-
ւորապէս աս երկու կանոնին կը վերածին. մնացած-
ները, որովհետեւ ոլինտ ոչինչ բան մըն ալ վայելսու-
թեամբ ընելու կամ զուրցելու համար՝ քիչ շատ
միտք դնելու բաներ ունին, ասանկ ալ նամակներուն

Նիւթելին զամազանութենէն գրութեան կերպը՝ ու
մարդկանց այլ և այլ աստիճանի, պաշտօնի, ու վի-
ճակի տէր ըլլալնուն նայելով՝ հետերնին ընելիք
ակնածութիւննիս ու ընտանութիւննիս մշմէկ քիչ
իրարմէ կըտարբերի :

Ասոնց ամմէնը՝ կէսմը նախագիտելեաց մէջ պի-
տի սորվենք, ու կէսմ'ալ ամմէն մէկ տեսակ նամակին
համար տրված մասնաւոր գիտելիքները պիտի սոր-
վեցընեն. որ դիւրին ու քիչ բաներ ըլլալնին նայ-
ելով՝ չի սորվել յայտնի ծուլութիւն ու ամօթ է :

Ուստի աս սակաւաթիւ թղթերը՝ ան կանոննե-
րուն վասյ վարժութի մը ու օրինակներ ըլլալով՝ կը
յուսանք որ շատերուն օգուտ կընէ. որով մենք ալ
նպատակներնուս հասած սեպվելով կուրտիսանանք :

ՆԱԽԱԳԻՏԵԼԻՔ

ՅԱՐԴԱԿԱՆ ԶԵՒՔ ՆԱՄԱԿԱՑ

Անչպէս որ ամմէն նամակ մի և նոյն
նիւթի վրայ կամ մի և նոյն մարդու չեն
կրնար ըլլար, ասանկ ալ անոնց ամմէն մէ-
կուն մէջ գործածվելու յարդական ձևե-
րը կը փոխվին: Ի՞սկ յարդական ձևերը ըստած-
նիս՝ ընդհանուր հաւանութե՛ք որոշված-
քանի մը քաղաքավարական խօսքեր են,
որով նամակնիս որի որ պիտի գրենք նէ՝
անոր վրայ ունեցած քիչ կամ շատ յար-
դութիւննիս կիմացունենք:

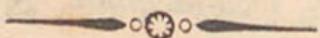
Ի՞սկ եղանակները թէպէտ ինքիրեննուն
ոչինչ բաներ են, բայց փոքրոգիներուն
հպարտութիւնը ու ունայնութիւն՝ անոնք
չափէն աւելի մեծցուց, անանկ որ՝ մեզն
համար որչափ ոչինչ բաներ ալ են նէ՝ հար-
կաւ պէտք է որ ուրիշներուն համար սոր-
վինք ու գործածենք:

Կըկին կըսեմ որ միտքէ չելէ՞ ու կը
յորդորեմ որ ուրիշներուն հետ աղէկ
վարվիլ ուղողը՝ պէտք է որ առաւել դի-
մացինին տւելի պատիւ ընելով պակասա-
ւոր, գտնըփի , քանի թէ քիչ ընելով։
Կտոր մը տւելի քաղաքավարութիր՝ մեզի
յանցանք մը չե կը ընար սեպվիլ . բայց կտոր
մը պակասը՝ շատ անգամ դիմացիններնուս
միտքը մեր վրայ կը ծուէ : Յածութեան
իշնալու չափ խոնարհիլ պէտքը չէ . բայց
ուրիշը հաճելու համար՝ վայելուչ եղածը՝
պէտք է որ դպուշութեամբ կտարենիք :

ՆԱՄԱԿԻ ԳՈՐԾԱԾՎԵԼՈՒ
Թ. ՈՒՂԹ. Բ.

Ո նդհանրապէս՝ միջակ մեծութեամբ
ու ձերմակ թուղթ պիտի ըլլայ։ Օհէ որ
նամակը առնելու մարդը խրկողէն մեծ ու
պատուաւոր մէկն է՝ կէս թերթի վրայ
գրելը շատ մեծ անքաղաքավարութիւնն է։
Բայց թէ որ խրկողէն պզտիկ ու անոր
ընտանի բարեկամն է՝ հոգ չէ։

ՎԵՐՆԱԳԻՐ

Ո երնագիլը պատուանուն մը նէ որ
նամակնիս առնելու մարդուն կուտանիք ։
Օհէպէտ ասոր վճռողական ձևեր տալ չըլ
լոր, ինչու որ մարդուն աստիճանն ու
գանրված վեճակին պարագաներուն նայե-
լով կերպ կերպ կը փոխվին ։ բայց մենք
պինտ սովորականներէն՝ աս աեղը քանի
մը հատ կը դնենիք։

ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ

ԵՐԵԳԱ ԵՐԱՆԵալ ԱՐՔԱՊԱՆ ՀՈԳԵՈՐ ՏԵՇՐ :

ՊԱՏՐԻԱՐԳԻ

ԿԱԵՐԵՐՋԱՆԻԿ և Ա ԵՀԱՎԻԱՆ ՏԵՇՐ :

ԱՐՔ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Ա ԱԵՄԱԿՈՆ և ԲԱՊԵՎԻԱՆ ՏԵՇՐ :

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Ա ԱՆԱՊԱՏԻՆ և ԲԱՊԵՐՋԱՆԻԿ ՏԵՇՐ :

ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

Ա ԱՊՈՒԹԾԻՄԱՍ և ԱՐՔԱՄԵԱԼ ՏԵՇՐ :

ԱԽԱԳ ԵՐԵՑԻ

ԿԱԵՐԵՐՋԱՊԵՏ և Շ ՀՈՊՇԱՊԱՐԴ ՀԱՅՐ :

ԵՐԵՑԻ

ԱՐԺԱՆԱՍՅԱՐԻՎ և Պատուական Հայր :

ԶՕՐ ԵՒ ՄՕՐ ԳՈՐԾԱՃՎԱՃՆԵՐԸ ԱԽՈՆՔ ԵՆ

ԱՐԺԱՆԱՍՅԱՐԻՎ, ԱՄԵՆԱՍԱԲԵԼԻ, ԳԱՐԱ-
ՎԱԳՈՒԹ, ԻՆԱՐԵԽՆԱՄ Հայր, Կամ Ահայր :

ԵՐԵՐԸ ԵՒ ՔՐՈՃ

ԱՆՁԼալի, Յարգոյ, Պատուական, Աի-
րուն, Աղիւ, Յաղելի Եղբայր, Կամ
Վայր :

ԶԱՒԿԻ

Յանկալի, Փարելի, Պատուական, Աիրա-
սնունդ, Աիրելի, Խոհեմ, Հնաղանդ,
Օրհնեալ, Օտուակ :

ԵՐԵՒԵԿԻ ԽՇԱՆԻ ԿԱՄ ՏԻԿՆՈՃ

Պայծառափայլ, Պէրճապատիւ, Գէրա-
փառ Խշան կամ Տիկին :

ԱԶՆՈՒԱԿԱՆԻ

Վաղառոհմիկ, Ազնուամեծար, Վեծա-
զարմ Պարմն :

ՄԵՃԱՏՈՒՆԻ

ՎԵՃապատիւ, Արժանամեծար, ՎԵ-
ճաշուք Պարմն :

ՎԱՃԱՅԱԿԱՆԻ

ՎԵՃահամբաւ, Ազնուաշուք Պարմն :

ԲԱՐԵԿԱՄԻ

Արժանայարդ, Արելի Բարեկամ :

Վարնագիրները՝ թղթին վերի դիեն
մատ մը տեղ ձգելով սկսելու է. իսկ բուն
գրելիքներնին՝ մարդուն մեծութել նայ-
ելով երկու իրեք տող կամաւելի ևս հե-
ռուեն սկսելու է: «Ամանապէս թղթին
մինչև վարի տողն ու գրելը վայելուչ բան

չէ , բայց ընտանին համար հոգ չէ : Անդին առջե երեսը լմբնցունելէն և դարձունելէն ետեւ , առջինին պէս ետեւի երեսն ալ լուսանց թողելու է : Վրկու առղէն պակաս բան ետին անցունել չըլլար . բուն թուղթը առջե երեսին մէջը ուսկից սկսաւնէ՝ ետեւի երեսին մէջ ալ անկէ սկսելու է . բայց թէ որ նամակը առնելու մարդը հասարակ կամ ընտանի մէկն է՝ վերնադին առղէն սկսելն ալ հոգ չէ :

Թ. Ղ. Թ. Ի. Ն Մ Է Զ Բ

Վմմէն մարդուն իր աստիճանին նայելով ինչ վերնագիր գրվի նէ՝ անոր քիչ մը թեթևել՝ պէտք եղած ժամանակը շարունակ թղթին մէջն ալ գործածելու է . և եթէ նամակը առնելու մարդը՝ եւելօք երկելի մէկն է՝ անոր տեղը գրված դերանուններն ալ ու ածականներն ալ գլխագրով սկսելու է :

Անչպէս որ առաջ ալ ըստ՝ կրկին կը սեմ , որ նամակը առնող մարդուն վեճակին նայելով՝ գործածած ոձերնիս անոր պիտի յարմարենք , ուրախութեան մէջ եղողին՝

տրտում կերպով, տրտմութե՛ մէջ Եղողին՝
ուրախ կերպով մը գրելով, կամ չափէ Ե-
ւէլ ընտանութի՛ ցուցունելով՝ ըլլայ՝ որ
դիմացիննիս բարկացունենք :

Ո՞ւնէ մեծ մարդոց նամակի մէջ բան
հարցունել ըլլայ՝ ասիկայ ընտանութի՛
ըլլալուն՝ անքաղաքավարութի՛ կըսեպվի :
Բայց հարցըվի ալնէ՝ խոնարհ ձևեր գոր-
ծածելու է, ինչպէս են,, ներէ տէր իմ
որ . . . , կամ,, ըլլայ որ յանդգնութի՛
մը սեպէք . . . եայլն : “Ամանապէս ասանկ
մեծ մարդոց հետ հրամայական կերպով
խօսիլը մեծ կողիտութիւն է :

“Ամակի մէջ աւրածներ գտնըվին, կամ
լընցած տողերուն մէջ տեղը՝ նոր տող
գրել կամ բառ գնելպէտք ըլլայնէ՝ նա-
մակը նորէն գրելու է, անանկ աղտեղի
կերպով չերթար :

Ո՞ւկի մը հետ իր ընտանիքներուն կամ
ճանօթներուն վրայօք խօսվինէ՝ սոսկ ա-
նոնց անունները տալ ըլլայ՝ անոնց մէյ-
մէկ վայելուչ պատուանուն ալ տալու է :

Ո՞նդ հանուր կանոն մը եղած է որ մենէ
մեծ մարդուն չաղացենք որ ուրիշ մէկին
բարեւ ընէ, մանաւանդ երբոր բարեւառ-
նելու մարդը՝ նամակը առնողէն պղտիկ
ըլլայ, բայց իսեն հաւասարն ալ ըլլայնէ՝

գոնեւ քաղաքավար կերպով մը զուրցըվեւ :
 Ես բարեները նամակին մէջ տեղը գրել
 ըլլար , չետագրուե մէջ գրելու է . բայց
 թէ որ բարեր առնելու մարդը՝ նոյն նա-
 մակին մէջ յիշվեր է՝ մէջ տեղը գրվեալ
 նէ՝ հոգ չէ :

ՎԵՐՋԱԳԻՐ

Պաղթին մէջ տմիւն ուղածնիս գրելէն
 ետեւ , վերջը Աղջեղի՛ր մը կը դնենք : Ետքը՝
 անոր տակովը թղթին պինտ աջ կողմը՝
 ամմէն մարդուն իր աստիճանին նայելով՝
 անկեղծութեան կամ յարգանաց խօսք մը
 ըսելու է . զոր օրինակ՝ թէ որ ազնուական
 մարդ մը է՝ ողջ եղի՛ր

Տնամ

Կաջապահի աղնուականուեց
 ն . ծ . (աշու անուն)

Թ Ա Խ Ա Կ Ա Ն

Պառւղթը առնողը՝ գրողէն մեծ մարդէնէ, թուականը վերջադրին դիմացօքը լուսանցին մօտ գրելու է. և նախ գրվածքաղաքին անունը, ետքը ամսուն օրը, ետքը տարւոյն թիւը. զոր օրինակ՝

Կոստան" . 20 մարտի . 1841 : " Ա, ամակը առնողը գրողին հաւասարն ալ ըլլայ նէ՝ աս կերպով գրելը աղէկ է . բայց թէ որ անկէ պղտիկ է՝ անմիջապէս վերնադրին տակը՝ դէպ ՚ի ձախ կողմը կրնանք գրելու : Գանք տոմսակներուն, թէ որ այն օրը՝ տիրոջը պիտի հասնի՝ սոսկ օրվան անունը և ժամը նշանակելն ալ ձեռք կուտայ :

Ս Տ Ո Ր Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

Այսորագրութիւն՝ թուականին դիմացօքը, և անկէց քիչ մը վարօք թղթին աջ դին կը դրվի : Ասոր մէջ չորս բան կը մըտնէ . նախ՝ ինչպէս վերը ըսինք՝ թուղթը առնողին աստիճանին ու պատուոյն նայելով հետը խոնարհական բառ մը դնելու է .

Երկրորդ՝ գրողը իր անունը. Երրորդ՝ մակ
անունը. ու չորրորդ ալ՝ իր վեճակին կամ
պաշտօնին անունը։ ԱԵԾ մարդոց գրված
ժամանակը՝ ստորագրութիւն վարօք թղթին
տակը կը դրվե։ “Կամակներու մէջ գլխա-
ւորապէս նայելու է որ ստորագրութիւնը ու
թուականը չի մոռցըվե, մեծ ամօթ է՝ ու
անկէ Երբեմն գրողին վեաս ալ կը հասնի։

ՅԵՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ստ անգամ կը պատահի որ նամակ-
նիս ստորագրելնուս ետքը՝ միտքերնիս նոր
բան մը կիյնայ, կամ իմացընելու արժան
լուր մը կը լսենք. այն ժամանակը թուա-
կանին ու ստորագրուե վերջի տողէն մէկ
երկու տող վար, նամակին ձախ դին ։ ։ ։ ու
Ք տառերը դնելով (որ յետոյ գրված ըսել
է) ըսելիքնիս գրել կոկոմինք։ Քայց որով-
հետեւ ասիկոյ շատ անգամ ան մտագրու-
թենէ յառաջ կուգայ, անոր համար աս
բանը՝ մի միսյն մտերիմներու հետ կը լսայ,
և ան ալ անոնց բերնով մէկի մը բարե-
խրկելու ըլլանք նէ. նմանապէս զգուշա-
նալու է որ լուսանցի մէջ ալ բան չի գրվի։

Կ Ն Ի Ք

Թառուղթը քիչ մը երկար քառակուսի՝
 ու վայելուց մեծութե՛ ծալլելէն ետեւ
 կնքել պէտք է։ Ուշ որ մեծ մարդու եր-
 թալու նամակ է։ Ապանիախ մոմով կնքե-
 լու է։ չէ նէ հասարակ գործածվածը
 նշխարքն է։ Ուշ որ նամակը առնելու մար-
 դը սուգի մէջ է։ նշխարքը սև ըլլայ նէ
 աւելի աղեկ է։

Մ Ա Կ Ա Գ Ի Ր

Թաղթին մակագիրը, Հասցէն, ծալլած-
 թղթին վրայ կը դրվի, որ ոչ շատ վարէն՝
 և ոչ աւ շատ վերէն պիտի ըլլայ։ Վախ
 մարդուն աստիճանին վայլած պատուանուն
 մը դնելու է։ Ետքը անոր անունը, մակ-
 անունը։ ու ետքն ալ անոր պաշտօնին տ-
 նունը։ Ինկէ քիչ մը վարօք աջդին՝ մար-
 դուն եղած քաղաքին անունը, և նոյն
 տողին ձախ դին՝ եղած թաղը։ բայց քա-
 ղաքին անունը՝ թաղին անունէն վարօք
 պիտի ըլլայ։

ԵՐԱՐԿԵՐԻ ԲՆՑՄԵԼԵԿՆ

Թ Ա Ւ Դ Թ Ք

Տ Ն Ո Ր Ճ Ա Տ Ո Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն Ա Ն Ո Ւ Ա Ն Ե Ւ
Տ Ա Ր Ե Դ Ա Ր Ձ Ի

Գ Ի Տ Ե Լ Ի Ք

Պարած ամմէն մէկ թղթերնուս մէջը՝
գլխաւորապէս երկու բանի նայելու է .
մէյ մը՝ գրած մարդերնուս ով և ինչպէս
ըլլալուն , մէյրալ անոր նայելով մեր ով
ըլլալը աղէկ մը կշռելու է , որ թղթերնուս
բերանը՝ անոր յարմարենք :

Իարեկամներու ու հաւասարներու մէջ՝
անուան ու տարեդարձի համար իրարու
գրված շնորհաւորութե՛ թղթերը՝ պէտք
է որ զուարձալի՝ ու գրեթէ ղքօսանաց
համար գրուած ըլլան + և գլխաւորապէս

նուըրը ու փափուկի իմաստներով պէտք է
որ գըլլին :

ԺԱՆ որ նամակը գըլլողը՝ ոտանաւոր գը-
րելու կարողութիւն ունի՝ աս կերպ նամակ-
ներու մէջ մանը բագ մը՝ կամ նուագ մը
կընայ շինել ու դնել : Բայց որովհետեւ
բարեկամութեւ ազնիւ կիրքերը՝ մարդուս
բոլը հանձարէն վեր կը համարվին , անոր
համար անանկ զուարձական բաները՝ նա-
մակին վերջը ձգելու է :

ՎԵՃԵՐՆՈՒՄ՝ կամ մենէ վեր մարդոց
գրած թղթերնուս մէջ՝ եւելօք յարգութիւ-
ցուցընելու է . ինչու որ այն ժամանակը
թղթերնիս զուարձականութեւ կելլէ՝ ու
առաւել պարտքի մը կարգ կը մննէ :

ՏԱԱՅ ՄԸ ԻՐ ՀՕԲԸ

ԱԵՐԵԼԻ և յարգոյ Հայու :

Ա ս օր ձեր հրամանոցը անուան օրը ըլ-
լալուն՝ գիտես թէ ձեր քովը եկեր եմ ,
կամ չեյտեմաւ ինչպէս տղէկ մը ըսեմ ,
ձենէ զատված ըլլալուս ցաւը՝ աս օր ա-
ւելի սաստիկ կիմանամ : Ա, Երեցէք ինծի ,
որ գոնէ մոքով քիչ մը ձեր քով գամ , ու

ձեզի պարտական Եղած յարգութիս ցուցընեմ, Երջանիկ ու Երկար օրեր մաղթեմ, ու Հայրական Համբուրի մը ու օրհնութեարժանանամ. ահա իմբաղջանքներս ասոնք են, որ ձեզի Հաճելի ըլլալին աղէկ գիտնալով՝ ձեր քովը չի գտնըվելուս ցաւըքիչ մը կը թեթևայ:

Ոերելի մօրս ձեռվըները կը պադնեմ, ու կաղոչեմ որ իր որդւոյն յարգութիւնները՝ սիրով ընդունի. ողջ Եղիք:

Տնայ

աւենահնազանդ որդինիք
(այս անուն)

ՊԱՇՏՊԱՆԻ

ՏԵՂԻՔ:

Ձեզի Համար զգացած յարգութիւնս ու Երախտագիտութիս ցուցընող առիթները՝ միշտ անօգուտ չանցունելու կը ջանամ. ուստի աս ձեր Հրամանոցը անուան բարեբաղդ օրն ալ Երախտագիտութիւնս ու յարգութիւնս ձեզի ցուցընելը ինձի պարտք մը սեպելով կաղաչեմ որ ձեր սո-

Վորական քաղցրութեր անոնք ընդունիք։
 Չեր հրամանոցը երկար օրերուն ու եր-
 ջանկութեր համար այ ըրած աղաչանքնե-
 րուս հետ՝ մէկմ'ալ աս կաղաչեմ՝ որ ծա-
 ռայներնուղ համար միշտ մի և նոյն բարե-
 սրբութիւնովը մնաք, որ ես ալ ձեր հրա-
 մանոցը պաշտպանութեան պատիւէն՝ ու
 հետեւաբար ալ մինչև հիմայ անկէ տեսած
 մեծամեծ օգուտներէս չե զբկլվիմ։
 ողջ եղիք։

ՀՕԲԵԴՈՒ

Յարգոյ Հօրեղբայրս։

Չեր երջանկութեր համար բարեմաղ-
 թութի ընելը՝ ինձի մեծ բերկըութիէ։
 որովհետեւ ամմէն օրվան ըրած փափաքս աս
 է։ Աւստի աստուծմէ կըխնդրեմ որ՝ ես
 ձեր քովը եղած ցանկալի տաեննելս՝ ձեր
 անունին օրերը՝ ինչպէս որ բարեբաղդ ու
 ուրախութե օրեր եղան նէ՝ աս նոր օրն
 ալ անոնց պէս ըլլայ։ Եւթէ որ ած խըն-
 դիրքս կատարէ՝ անոնց պէս գոնէ յիսսու-
 նէն աւելի ուրիշ նոր օրեր ձեղի պարգև
 պիտի ընէ։ Կմանաղէս կըխնդրեմ որ

վըսս ունեցած սէրդ սրտիդ մէջէն անպակաս ընէ՝ որ ես ալ երջանիկ ըլլամ։ ողջ եղբ' ու։

Տնայ
անիեղծ սիրով

Յ. Պ. կաղաչեմ՝ իմ կողմանէս պղտի բարեկամներս՝ ձեր ձագուկները դրկեք ու անկեղծ բարես անոնց տաք։

ԸՆՏԱՆԻ ԲԱՐԵԿԱՄԻ

Բարեկամ։

Եմացած ըլլամ, կիրակի օրը անուանդ օրնէ, ու կը յուսամ որ սեղանին գլուխը ան տօնախմբութեր կատարող ջերմեռանդներուն մէկն ալ ես պիտի ըլլամ։ Վայէկ գիտես որ ես աս գործէն շատ կը զուարձանամ։ Իմ գալս քեզի իմացունելու համար՝ առաջուց սուրհանդակ մը կը խրկեմ, որ հնդկահաւ կանչէք նէ՝ մնաս չունի։ Կաղաչեմ բարեկամութես համար ըլլայ՝ մարդասիրութե մը ընդունեցէք։ Վնոր հետ մէկ տեղ հինգ վեց հատ ալ հին գինիով լեցուն շեշէներ կան, անոնք ալ

պահեցէք մինչև որ ան ցանկալի կերակին
գայ: Ասոնց համար չե սրդողիս՝ բան մը
կործնցուցած չունիմ, և կը խոստանամ՝ որ
ես ավածիս կրկնապատիկը ձենէ կը հա-
նեմ: աս չափը հերիք է: ընտանեացդ ինէ
բարե ըրէ: ողջ եղի՛ր:

Բարեկամ չեք

ՀԵՏԸ ՀԱՏ ԸՆՏԱՆՈՒԹԻՒՆ ԶՈՒԵՑԱԾ
ԲԱՐԵԿԱՄԻ

Յարդոյ Բարեկամ:

Կ նորհաւոր ըլլայ տօնդ: Քանի որ
ասանկ յաջող դիպուածներ կը պատահի՝
որով ձեր վրայ ունեցած անկեղծ սիրոյս
ապացոյցները ձեզի կրնամ ցըցընելնէ:
Չատ եւէլօք կուրախանամ: և ի՞նչպէս չու-
րախանամ, որովհետեւ աս անանկ օր մը նէ:
որ քու ցանկալի բարեկամութիւնդ ինձի
ստանալ տվաւ: Աը յուսամոր սիրելի ըն-
տանեացդ բարօրութեղ համար ըրած փա-
փաքներէս՝ չես երկմտիր: ողջ եղի՛ր:

Տնամ
անիւղժ սիրով

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Ենկեղծ Բարեկամ:

Երջանկութեանս Հոռմար ըրած բազ-
ձանքներուդ անկեղծութեն ամենեին կաս-
կած մը չունիմ . որովհետեւ գիտեմ որ ա-
նոնք ընողը՝ իս կըսիրէ . նմանապէս կը
յուսամ որ՝ փոխարէն իմ կողմանէս ալ
եղածներուն անկեղծուելը չես երկըացիր :
Եղէկ գիտես որ ամմէն տարի տօնախըմ-
բութես օրը՝ բոլոր ընտանիքս ու բարե-
կամներս մէկ տեղ կը ժողվըվին , ու ես ալ
անոնց մէջը ըլլալովս՝ Երջանիկ կը լլամ :
Ես Երջանկութիւն ձեր գալովը աւելի կե-
ւելնայ . ուստի կը յուսամ որ աս անգա-
մին ալ առջիններուն պէս բազդ կունե-
նամ . և աս ալ գիտցիք որ դուք չե գալու
ըլլաքնէ՝ ժողովքնիս կատարեալ եղած-
ըլլար , ու ես ալ աս յոյս ըրած ուրախու-
թիւնս չեմ կընար վայելել . ողջ եղի՛ր :

ՏԱԱՑ ՄԸ ԻՐ ՀՕՐԸ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ

Պատուական Հայր :

Ո՞չամի գեղեցիկ է ինձի աս օրըս .
ասիկայ ան օրն է՝ որ քեզմով կեանք ըս-
տացողներուն Երջանկուելը համար ծնար ,
աս օրվան համար պէտք է որ աստուծմէ
շնորհակալ ըլլամ ու փառք տամ : Ոճէ որ
ած ըաղձանքներս կատարելու ըլլայ՝ ին-
ձի շնորհք պիտի ընէ , որ աս անպատմելի
ուրախութիւր ուրիշ շատ ժամանակներ ալ
կրկն ձեզի իմացընեմ՝ ու աս զուարձու-
թիւնը վայելեմ : Աս հաստատուն խոր-
հուրդէս դառնալու պատճառ մը չըլլայ
նէ՝ իմ վարքս ու սէրս տեսնելով աշ-
խարհք գալերնուդ համար աւելի պիտի
ուրախանաք : Կաղաչեմ՝ սիրելի և յար-
գոյ հայրս , աս ըսածներուս սրտէս ըլլա-
լուն հաւատա՛ ու ընդունէ՛ , և քու օրհ-
նութիւնովդ ալ հաստատէ՛ . ողջ եղի՛ր :

ամենահնաղանդ որդինիդ

ԲԱՐԵԿԱՄ ՄԸ ԻՐ ԲԱՐԵԿԱՄԻՆ

ՎՂԻՒՄ ԲԱՐԵԼՈՒՄ:

ՎՀա տարի մըն ալ եւելցաւ, ու հետդ
ես ալ կուրախանամ։ Ուերես՝ տարի մը
աւելի պակսելուն համար՝ չուրախանալդ
աւ աղէկ կըլար պիտի ըսես քայց աս ան-
կարելի բան ըլլալուն՝ տսանկ ատեն ատեն
ժամանակին ձեռքէն յափշտակած օրեր-
նուս համար ուրախանալ պէտք է՝ որ մէկ
վայրկեանէն մէկալը ձեռվընուս չելլէ։
Վստուած տար՝ երկուքս ալ տսանկ շատ
օրեր ձեռք ձգէինք ։ գուն՝ քու բարե-
կամներուդ օգտին համար, ես ալ քու
բարեկամնեթիդ վայելելու՝ ու քեզի ծա-
ռայութիւններ ընելու՝ աւելի երկար ժա-
մանակ գանելու համար ։ ողջ եղի՛ր։

ԹԱԴՐԱՔ ԵՆՈԲՀԱՏՈՐՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԵԳԼԽՈՅՑ

ԳԻ ՏԵԼԻ Ք

Վաղանդի օրը՝ անձամբ իրարու այցե-
լութեան չի գացողներուն համար, սովո-

բութի կայ որ նամակով իրարու շնորհա-
ւորութի կընեն : Աս սովորութիր թէպէտ
շատ հին է , բայց ըստ իմ կարծեացս՝ ծի-
ծաղականներուն պինտ մեծկակն է :

Ո՞թէ՞ բարեկամները տարւոյն ամմէն
մէկ օրվան՝ ամմէն մէկ վայրկեանին մէջ ,
մի և նոյն առողջութիր՝ մի և նոյն բարօ-
րութիր՝ իրենց բարեկամներուն չե՞ն ցան-
կար : Արդե՞ք յաջողակ հողմոյ սպասող
ձանապարհորդի պէս՝ պէտք է որ մարդիկ
իրարու առջի տարվընէ աւելի երջանկուի
մաղթելու համար՝ օրացոյցին մէկ նշանա-
ւոր օրին սպասեն :

Աւստի՝ յայտնի է որ ան օրվան շատեր-
ուն սիրոյ խոստմունքները՝ սուտ է . սո-
վորութեան բռնութէն յառաջ եկած է .
բայց որովհետեւ ասիկայ ընդհանրապէս
քաղաքավարական պարտք մը սեպված է .
անոր համար պէտք է որ սովորութի եղա-
ծին պէս ամմէն մարդ ատ գործը կատարէ .
մանաւանդ ինչպէս որ առաջալ ըսինք՝
քաղաքավարութէն մասին թող աւելորդը
մեղի պակասութի սեպվի , քան թէ ընաւ
ընելը՝ կամ թերի ընելը :

ՏՐԱՅ ՄԸ ԻՐ ՀՕՐԵ

ԱԵՐԵԼԵ և յարդոյ հայրուն

Տարւոյս առջե օրվան համար գրած
նամակս՝ ըլլայ որ սովորութիւն է՝ կամ ա-
նանկ կը վայլէ ըսելով գրված սեպէք .
հապա՝ ձեր վրայ ունեցած սիրոյս առա-
ւելութենէն գիտնաք՝ ու միանգամայն
յարդանաց ու հնազանդութե ալ նշան մը
սեպէք : Ձեր տուղջութել ու բարօրու-
թեանը համար ըրած բարեմազթութիւնէրս՝
կաղաչեմ՝ ընդունեցէք : Ոյէ որ ած փա-
փագներս լեցընելու ըլլայ՝ անշուշտ ձեզի
երկար կեանք մը կը պարզեւէ՝ որ բոլոր ձեր
ընտանիքը՝ ու մանաւանդ ես ալ երջա-
նիկ ըլլամ:

Օ աւկներուդ վրայ ունեցած սէրէդ
կընամ՝ հասկնալ, որ եթէ բարի վարք մը
ունենամ՝ կըցածիս չափ ձեզ աւելի եր-
ջանիկ պիտի կընամ ընել, ու անցունելու
ծրեցնուք ալ խաղաղութիւն մը տալ : Ուստի
երջանիկութեդ համար, ոյ միայն աղաչանք
ընեմ՝ ու գործքով ալ չի ջանամնէ յան-
ցաւուք կը գտնըվիմ : Բայց գիտցած ըլլաք
որ բոլոր ջանքս՝ աս բանին համար է, չէ

թէ միայն որդիական սիրոյ պարտքին համար , այլ մանկութես ու կրթութեանս վրայ տարած անշտափ անհամար հոգերուդ նայելով առ բանին անանկ պարտաւոր եմ , որ եթէ առ սուրբ պարտքը զանց առնելու ըլլամ՝ իրաւամբ մեծ յանցանքի տեր եղած կըսեպվիմ : Ահա այս չափը՝ իմ պարտքս ինձի ըսել տրվաւ , սրտիս ըսել տրվածները՝ ասոնցմէ շատ էւել են , անանկ որ առ պարտքին կատարումն ալ անոր մեծ ուրախութիւն մը ու հաճութիւն մըէ . մանաւանդ որ ինձիալ մեծ օգուտ է . ողջ եղի՛ր :

ԲԱՐԵՊԱՏՏ ԱՆՁԻ

§Ե՛Ր :

Կըսնդրեմ աստուծմէ՝ որ այս նոր տարւոյս մէջ՝ ինչ բանով որ կըհաճիք ու խաղաղ՝ կընաք ըլլարնէ՝ բոլորն ալ ձեզի պարգևէ : Կեանքերնիս կամաց կամաց կանցնի՝ ու անկեց մեզի քանի մը վայրկեան միայն կը մնայ՝ որ մեզի յաւիտենականութե պէս կուգան : ԱԵրին աղըել ուղելը՝ միայն ոյ ունեցած պարտքերնիս

ՎՃՈՐԵԼՈւ ՀՅԱՄԱՐ պիտի ըլլայ . ու կեան-
քերնուս խաղաղութին աւ շնորհք մը՝ ու
օրհնութի մը պիտի սեպենք՝ որ մեր վրայ
կը հեղու՝ ու անով մեզ պարտաւոր կընէ,
որ հաւասարմութե իրեն ծառայենք .
ողջ եղի՛ր :

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Բարեկամ:

Պու ըրած . բարեմաղթութիներըդ՝
ամմէնուն ըրածէն ինծի աւելի հաճելի
էն . անոր համար ես ալ, թէ տարւոյս ըս-
կիզբը՝ և թէ մէջը՝ քեզի համար ըրած-
ներէս աւելի յօժարութե ուրիշ մէկու մը
համար ըրած չեմ : Ես անանկ կը կարծեմ
որ ած խնդիրներըդ կը կատարէ , ու
որի համար ալօթես նէ՝ երջանիկ կը-
լոյ : Բայց աս ալ աղէկ գիտեմ որ մէկուն
սիրար քու ցանկացած բաներուդ վրայ
իմինիս չափ չե տաքնար . ողջ եղի՛ր :

ՆԱՄԱԿ ԱՌԱՆՑ ԸՆԾԱՅԻ

ԱՅՐԵԼԲ'Դ ԵՄ:

Այրոյս նշանները՝ միայն չոր ու անպտուղ փափաքներով քեզի ցըցընելու բոնադատված ըլլալուս համար՝ իս շտադքալը կը սեպեմ. բայց քեզի պէս սիրո ունեցողը գոհ ընելը՝ ուրիշը ընելէն աւելի գիւրին է։ Աւստի կը յուասմ որ տարւոյս սկիզբին քեզի համար ըրած փափաքներս սիրով կընդունիս, ու անոնց կատարումն ալ՝ ոյ ըրած աղաջոնքներէս կը գիտնա։ Խնձի պատիւ ըրած բարեկամութիւնդ՝ ամմէն բանէն աւելի ցանկալի է սրտիս, ու իմսէրս ու օր ըստ օրէ քու վրադ աճելով անոր գինը աւելի կեռնայ։ ողջ եղիք։

ԸՆՏԱՆԻ ԲԱՐԵԿԱՄՏԻ

Բարեկամտ

Քեզի թուղթ գրելու միտք չունէի, ինչու որ՝ ինչ պէտք է որ ես ալերեսանց

բարեկամներուն ըրածը ընեմ, որ աս օր-
 վան օրը սովորութիւն է ըսելով կելլեն
 իրարու սուտ ու փուտ բաներ կըդրեն :
 Վու բարեկամդ ըլլալս քեզի հասկըցը-
 նելու համար՝ ինչո՞ւ ասանկ օրի մը սպա-
 սեմ : Խնձի կուգայ որ՝ աս բանը քեզի
 իմացունելու համար՝ ասանկ սովորութիւն
 եղած քանի մը քաղաքավարական խօսքերը՝
 ընել պէտքը չէ . ի՞նչ, սովորութի եղած
 քանի մը քաղաքավարական խօսքեր արդ-
 եօք, ած չընէ որ ես անոնք քեզի հետ
 ընեմ . Ես անոնք՝ որի հետ սուտ խօսիլ
 կուզեմնէ՝ անոնց պիտի պահեմ : Ուստի
 մէկ բան մը միայն քեզի իմացունել կու-
 զեմ . և ան ալ քու երջանկութեղ համար
 ըրած փափաքներս են : Վսկից էւելը մի՛
 փնտուեր ինձմէ . ինչու որ ես լըմընցուցի,
 ու իմ աս օրվան քեզի նամակ գրելուս
 պատճառն ալ՝ մի միայն այնչափ սուտ ու
 փուտ նամակներուն մէջ, մէկմ'ալ ձշմա-
 րիս բարեկամութե սիրով գրվածը գրտ-
 նըվելու համար է . ողջ եզեր :

ՆՄԸՆՑԱԽ ՏԱՐԻՈՅՆ ՄԵԶ ԶԱԽՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ
ՔԱՇՈՎ ԲԱՐԵԿԱՄԻ

ՊՆԱՀԿԱԼԵ՛Դ ԼՄ:

Ճարի օր և բարի տարի սիրելի բարեկամ : Կը խնդրեմ աստուծմէ՝ որ տարի միւս տարիներէն աւելի քաղցր ըլլայ քեզի : ու անցեալ տարիներուն մէջ՝ քաշած ձախորդութիներուդ փոխարէն , քեզի արժան եղած խաղաղութիր ու հանգստութիր պարգևէ : ինձի համար ալ ուղածներս ասոնք են : ասոնցմէ էւել բան չեմ ուզեր : Հանդիսատ նստեր եմ ու ըսկըսած աշխատելի ճանապարհորդութես վախճանին կսպասեմ : և ճշմարիտը կուզեսնէ՝ կըցածիս չափ անիկայ երկնցնելը կը նայիմ : Դուն ալ ինձի պէս ըսէ՛ , ու իմ երջանկութեանս համար առողջութեամբ դուն ալ երկար ժամանակ ճանապարհորդէ՛ : ողջ եղի՛ր :

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

ԱԵՐԵԼԵ ԲԱՐԵԿԱՄ:

Վախթարիչ բարեմաղթութիւններով
առջևս կարեցիր. թէպէտ իմիններս անոնց-
մէ ետքն են, բայց անոնց պէս՝ ասոնքալ
անկեղծ են: Աշրեսուն տարիի չափ կայ որ
քեզ կը ճանչնամ, ու պատուական բարե-
կամութիւդ կը վայելեմ. աստուծմէ ասկէց
էւել բան չեմուզէր, միայն թողար որ՝
անիկայ ուրիշ շատ ժամանակ ալ վայելեմ:
ՎՃ տար՝ նտամակս քեզի հասած ժամանա-
կը՝ ողջ առողջ ըլլայիր, ու քու գրածդ-
ինձի որչափ հաճութիւ տըլվաւնէ՝ աս տլ-
ոյնչափ քեզի տար. ողջ եղի՛ր:

ՏԱՐԻՈՅՆ ԿԸՄԸՆՆԱԼՈՒ ՄՕՏ ՄԵՃԱՐՈՒ
ՄԱՐԴՈՒ

ՏԵՂԵ:

Վ ողջութիւդ ու երջանկութիւդ հա-
մար ամմէն օրվան ըրած փափաքները՝
մօտեցած տարվան համար տլ կը կնելս

ուրիշ աւելի աղեկ կերպով մը՝ առ նամակը
չէի կրնար լինցնել։ Ի՞նչ սրտիս բաղձանք-
ները կատարելու ըլլայնէ՝ առաջիկայ տա-
րիս քեզի համար շատ բարեբաղդ պիտի
ըլլայ ։ ու թէ որ անցած տարիներուն պէս՝
աս տարի ալ իս աչքերնուտ չի ձգէք՝ ես
ալ երջանիկ պիտի ըլլամ։ Կը յուսամ որ
աս պատիւր ինծի կը շարունակէք ։ ինչու
որ բոլոր ջանքս օր է օր անոր աւելի ար-
ժանի ըլլալ՝ ու ձեզի ըրած յարգանացս
անկեղծութիւնը թէ միոյն խօսքով ու-
րիշ կերպով ալ յայտնելու դիպուածներ
գտնալն է ։ ողջ եղելիք ։

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Վ. ՀԱՅԻ ԲԱՄԲԵԿԱՄ:

Վ. ու բարեկամութեղ հաստատուելը
ու անկեղծութիւն՝ շատ ժամանակէ որ կը
վայելէմ։ Վ. սանկ ըլլալուն համար՝ տարի-
ները ինչպէս սկսերեն նէ՝ անանկ կը լը-
մըննան, ու ինչպէս լըմնցեր են նէ անանկ
ալ կսկսին ։ բայց կը ցանկամ որ տարիին
մէջը՝ ասանկ մէկ օր մը ըլլայ՝ որ երկուքիս
փափաքները մէկ տեղ գտն, ու սիրտդ ալ

ուղածիս պէս առջևս բացվեւ : Ես անոր
մէջ ինչ փափաքներ ըլլալը գիտեմ, ու ա-
նոնք կրկնն լսելով առելի կը զուարձանամ :
Անոնց փոխարէն կը ցանկամոր՝ քեզի ալ-
ած կատարեալ առողջութիւնը՝ հանգըս-
տութիւնը՝ ու երջանկութիւնը պարզեւէ,
ու ինչպէս կը յուսամ քու ուղածներդ-
ալ ասոնք են . ողջ եղի՛ր :

ԵՂ.ԲՕՐՈՐԴԻ ՄԸ ԻՐ ՀՕՐԵՂ.ԲՕՐԸ

Ալրելի Հօրեղը այլու :

Ասանկ օրվան մը մէջ՝ իրարու վրայ սէր
չունեցողները անդամ՝ իրարու բարեմաղ-
թութիւներ ընելէն ետեւ, ես ինչպէ՞ս աս
անկեղծ սիրովս լուռ կենամ, ու երկու
կողմանէ իրարու վրայ ունեցած սէրեր-
նուս մեծութել չափ՝ անկեղծ բարեմաղ-
թութիւներ չընեմ : Վու երջանկութիւն-
իմն ալէ . անոր կատարեալ ըլլալուն հա-
մար աղօթք ընելը՝ ինծի համար ալ աղէ-
կութիւն ուղելէ : Ի սէմ արդեօք թէ պէտ
շատ մեծ ուրախութիւով կը գրեմ աս նա-
մակըս՝ բայց կը վախնամալ որ շահասի-
ւութել ոգւով գրմած կը կարծես : Եղ-

բօրորդի մը՝ իր հօրեղքօրը համար բարեմաղթութիներ ընէ՝ ու բարի բաներու փափաքի նէ՝ իր շահուն համար ըրած կը կարծեն։ Աս բանին սիրտս շատ կը նեղանայ ։ ու անոր համար խրկելու ընծայներդ չե պիտի ընդունեմ, որ անկեղծութենէս կոսկածմը չընես։ Անծի աւելի հաճոյական ընծայ մը ընել կուզես նէ՝ բարեկամութեանդ շարունակ ըլլալուն վրայ իս առաջով ըբե՛։ Աս մի միայն անոր կը նայ-իմ։ որ ձեռք ձգածիս պէս, իրաւ մեծ վաստակ մը ըրած պիտի ըլլամ։ ողջ եղել։

ՄԵՃԱՐՈՒ ՄԱՐԴՈՒ

ՏԵՂԵՐ ԻՄ։

Առաջեկայ նոր տարիս՝ ձեզի շնորհաւորելու համար երջանկութի մաղթելէն, աւելի ուրիշ աղէկ կերպով մը չեմ կրնար սկսիլ։ Ասոնք առաջին և սուրբ պարտքեր են որ ձեզի կը հատուցանեմ։ և ինէ ասոնք սիրով ընդունիք նէ՝ ևս ալ կատարեալ երջանիկ կը լլամ։ Դառք ամմէն ժամանակ ինծի բարերարութի ցըցուցիք ։ անանկ որ ըստ արժանեաց շնորհակալ չեմ կը ընար

ըմալ. բայց կաղաքեմ որ անոնք շարունակեք. ողջ եղիք :

ԵՐԿԱՐ ՃԱՄԱՆԱԿ ԱՌԱՆՑ ԿԱՄԱԿԻ
ՀԳՎԱԾ ՄԵԿՈՒՆ

Պարեկամ:

Ըստ շնորհակալեմ աս վոխաղարձ պարտքերը հնարողէն՝ որ տարւոյս աս ժամանակին մարդիկ իրարու կը հատուցանեն. ինչու որ աս սովորութեն պատեհութիովը՝ ձեզ մոռնալըս պիտի գոցվի, որ տրդարև յանդիմանութեն արժանի է. Համարձակապէս ձեզի կը խոստովանիմ որ որչափ դժար վեճակի մէջ ալ կը գտնըվիմ նէ՝ ձեզի նամակ գրելու երես չունիմ: Կը ջանամ որ աս պատեհութիւն ձեռքէ չի հանած ձեզի խոստովանիմ թէ որչափ քեզ մոռցած ալ կերևայի նէ՝ միշտ ձեր երջանկութենը համար բարեմաղթութիւներ ընելէն դադարած չունէի: Խմ սիրոս առաջ ինչպէս գիտէիր նէ՝ հիմայ ալ անանկէ. միայն ժամանակին պարագաներն էին՝ որ անիկայ վոխալած ցըցուցին: Ես որովհետեւ ձերինն ալ չի վոխալած կը կարծեմ,

անոր համար կը յուսամոր դուք ալ տռաջ
ինչ էիք նէ՝ հիմակ ալ ան էք : Եւ եթէ
տարւոյս սկիզբը՝ ինձի համար՝ բան մը
պիտի խնդրեմ՝ ան ալ միշտ քու բարե-
կամութիղ է՝ որ միշտ շարունակելով իս
առջի պէս պատուես . ողջ եղիք :

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Բարեկամ:

Վու նամակիդ վրայ զարմացած էս ա-
ւելի ուրախացայ : Վեզի ընական եղած
անկեղծ համարձակութիւնը անոր մէջ ալ
յայտներ էիր : Վու ըսութեղ նայելով
իս մոռցեր ես կը կարծէի ու կը զարմանայի :
Վսանկ աչքէ ձգվելու արժան ինչ ըրեր-
եմին վրայ մամատալ սկսեր էի : Ո էրջապէս
իս մեծ անհանգստութե աղատեցիր , ու
մէյմտլ ձեռք չի բերվելու կերպով կոր-
սրհցուցած կարծած բարեկամութիւնդ՝
կրկն ինձի տրվեր : Խրաւ որ աս ինձի
մեծ պարգև մը նէ , ու տարիս երջանկութ-
անցնելու մեծ բարեմաղթուի մը կը սեպէմ :

Վսոր փոխարեն , ես ալ կրկն իմ բա-
րեկամութիւնս քեզի կը նուիրեմ ըսելս՝

անօգուտ բան է , որովհետեւ անիկայ ձենէ
ընաւ ետ առած ցունեի ։ ողջ Եղիք :

ԹՈՒՂ.Թ.Ք. ՈՒՐԱԽԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

ԳԻՏԵԼԻՔ

Արախակցուե՛ թղթերուն մէջ պէտք
է որ սիրոյ՝ քաղաքավարութե՛ ու երախ-
տագիտութե՛ նշաններ գտնըլին : Բարե-
կամներնուս հետ ուրախանալ պէտք է ,
որովհետեւ անոնց շահ մը ըլլալը մենք ալ-
կուզենք . պաշտպաններնուս , մեծերնուս ,
ու հաւասարներնուս բարեմաղթութիներ
ընելու ենք որ ապերտիստ ու նախանձուս
չեկարծըլինք : Վասնկ դիպուածի մը մէջ ,
բարեկամներնուս գրած թղթերնիս՝ շատ
դիւրին է , ինչու որ ինչ զգանք նէ՝ ան
պիտի գրենք : Բայց պաշտպաններնուս ու
հաւասարներնուս գրածներնիս անոնցմէ
գժար են , ինչու որ ամեն զգացածնիս
աղատաբար անոնց չենք կրնար հասկըցը-
ներ . և երբեմն անանկ գէշալ կը պատահի
որ հիշ գրելու բան մը չենք կրնար գտնել :
Վասնկ ժամանակները՝ հասարակաբար

գործածված խմաստները՝ գործածելու է, որ թէպէտ գովելի բան մը չէ՝, բայց մաս չունի։ Ինչու որ անանկ մեծ մարդիկ՝ առաւել իրենց պատիւ ըլլալը կը նային, քան թէ գրվածներուն անկեղծութել։

Աս կերպ թղթերուն մէջ քիչ մը զուարթութիւն ըլլայ նէ՝ մաս չունի, որով սովորութիւն եղած քաղաքավարական խօսքերուն պարզութիւնը կը դոցվի։

Օ գուշանալու է որ աս կերպ նամակները՝ երկար ըըլլան։ Ճշելու է որ իրմէն ուրիշ գրողներ ալ կան։ ուստի անոնց գրածներն ալ կարդալու ժամանակ թղթելու է։ մանաւանդ որ այն կերպ թղթերը՝ ինքիրեննուն ձանձրացուցիչ բաներն, առաւել նամակը առնելու մարդուն։

ՄԵԺԿԱԿ ՊԱՇՏՈՒՒ ՀԱՍԱՁ ՄԵԿՈՒՆ

Բարձրապատիւ Տէր։

Տէր (պաշտօնին անունը հստ դնելու է) ընտրըվելուն համար, հաճեցէր։ որ հասարակութե ուրախութել ես ալ մասնակից ըլլամ։ Քու խմաստութե, ճարաւարութե, ու արդարութե համբաւդ ար-

գեն ժողովուրդին սիրալ՝ քու վրադ տաքցուցեր էր, ու անոնց աչքին գիտես թէ մի միայն աս բարի պաշտօնը՝ կատարելու համար ծներ էիր։ Տէ՛ր բոլոր հասարակութիւնը՝ ու մանաւանդ ծառացնիդ շատ ուրախ ենք։ ու ձեր կողմանէ արդարութենէ ուրիշ բան յուսացած չունինք։ ողջ Եղիք։

ՆՈՅՆ ՆԻՒԹԻՆ ՎՐԱՅ ՊԱՇՏՊԱՆԻ

Տէ՛ր իմ։

Տէ՛ր աս պաշտօնին հասնիլը՝ լոելով, որչափ ուրախանալո՞ց է՛ք կրնար բաւականազէս հասկընութ։ Վարդարե մինչև հիմայ ըրած բարեբարութիւներըդ վայելելէս ետե, ասանկ դիպուածի մը մէջ, առանց ուրախանալու ինչպէս կրնայի կենալ։ Վսիկայ ուրիշ բան չէ, այլ բարեբարութիւներուգ փոխարէն աստուծմէ վարձք մը՝ որ ամենէն էւել ձեզի տրժանի է։ որովհետեւ ձեզ այդչափ ամմէնը կըսիրեն ու կըպատռեն։ Վնշուշտ գիտեմ որ մինչև հիմայ ուրիշները՝ ձեզի շատ բարեմաղթութիւներ ըրեր են։ բայց աս ալ հասաստ գիտեմ որ

անոնց մէջ իմին ըրածներէս անկեղծը չե
կայ . ողջ Եղիք :

ԱԶԳԱԿԱՆԻ

Յանկալի Քարեկամ :

Եր առ աստիճանին հասնիլը լե-
լվ , շատ ուրախացայ : Աս յառաջադիմու-
թենէն թէպէտ դուք ալ պիտի ուրախա-
նաք , բայց աս աստիճանը՝ հասնելիքներ-
նուտ էն վերջինը՝ չե՞ . այլ իմ եղբօրորդ-
ւոյս ու քու ընտանեացդ համար աւելի
մեծերը՝ կը ցանկամ : Քաղցին ալ՝ ձախոր-
դութեանն ալ՝ մեզի բացած ձամբայնե-
րուն յաջողութիւն երկար կը լսայ : Աս իմ
բաղդիս համար ամմենեին ուրախանալու
աելչունիմ , գննէ աղջականներուս ու
բարեկամներուս յառաջադիմութելնայե-
լով կուրախանամ , ինչպէս որ առ օր ձեր
վրայ ուրախացայ . ողջ Եղիք :

ՊԱՏԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ ՅԱԿԹՈՂ ԳՏՆԵՎՈՂ
ԲԱՐԵԿԱՄԻ

Բարեկամ:

Արախ եմ, որ ըբիր չըբիր յաղթեցիր +
քեզի չտփ ես ալ կուրախանամ: Խրաւուն-
քը քուկեդ ըլլալէն՝ ամենեին երկբայու-
թի մը չունեի + որովհետեւ առաջուց գի-
տեի որ՝ դուն արդարասէր մէկը ըլլալով,
սնիրաւ բանի ձեռք չես զարներ: Հիմայ
սրտիս ուրախութիր՝ թղթով միայն քեզի
իմացունելու կրփութամ + բայց կը յու-
սամ որ քիչ ատենին մէջ, բերնով ալ
աղէկ մը՝ անիկայ ձեզի կը յայտնեմ +
ողջ եղիք:

ՊԱՏԱՍԻԱՆ

Ոիրեցեալու իմ:

Դատիս յաջողութիր՝ քեզի ալ հոգ-
ընելուդ, շատ շնորհակալ եմ + ու մանա-
ւանդ իմ վրաս աղէկ կարծիք ունենալուդ՝
շատ էւելօք ուրախացաց: Վամէն ժամա-

նակ ջանքս տատնել մէկ գովութե՛ մը ար-
ժանի ըլլալեր, և ասիկայ ինձի շատ մեծ-
փառք կը սեղեմ. որովհետեւ անանկ մար-
դու մը բերնէ լսեցի, որուն յարգը՝ արդէն
ամմէնը կը ճանչնան. ողջ եղիլ:

ՆՈՐ ԱՄՈՒՍՆԱՑՈՂ. ՄԱՐԴՈՒ

Յարգոյ Բարեկամ:

Եիրոյ երջանիկ կապերնիդ լսելով շատ
եւելօք ուրախացայ: Պատուծմէ կուզեմ
որ քեզի ու սիրելի ընկերիդ մի միայն եր-
կար կեանք մը պարզեւէ. մնացածները՝ ձեր
առաքինութե՛ ու բնական լուսութիներ-
նուդ ընելու բաներն են: Եւ որովհետեւ
առաքինի մարդեկ պէտք է որ չի պակսին,
ու ձեր զաւակներն ալ ձեր հովանաւորուե-
տակը մեծնալով՝ ձենէ տեսած օրինակ-
ներովնին՝ ձեզի չնմանիլ չեն կընար, անոր
համար կը իմադրեմ տատուծմէ՝ որ ձեզի
շատ զաւակներ ասյ: Պառք և ձեր սիրելի
ընկերը՝ ասկէ ետեւ մէկ մարմին՝ մէկ անձ
մը՝ պիտի սեպավեր. ուստի կաղաչեմ որ
երկուքդ՝ հետո մէկ բարեկամի մը պէս ըլ-
լաք. բայց ատիկայ անանկ բարեկամութի

մը ըլլայ , որ մինչեւ հիմայ ինձի ցոյց ող-
վածներնուուդ հաւասարի . ողջ եղիք :

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

ԱԵՐԵԼԻ ԲԱՐԵԼԱՄ :

Ա մուսնութես համար ցըցուցած ու-
բախութեդ նայելով սիրոյդ մեծութիւն
կրկին անգամ ճանչցայ : Ուստի պարտա-
ւոր եմ որ բարեկամութես վրայօք քեզ
նորէն վստահացնեմ : Ուրեմն ապահով
եղիք , վեճակս փոխելով սիրոս ալ չե փո-
խեցի . և Եթէ հիմակ միայն անոր խօսքը
կընեմ , կը յուսամ որ անանկ երջանիկ օր
ալ պիտի ըլլայ՝ որ անիկայ դուն քու ա-
չօքդ տեսածի պէս ալ պիտի ըլլաս ու հա-
ւատաս , որ ինէ էւել քեզ սիրող մարդ
չունիս . ողջ եղիք :

ՆՈՅՆ ՆՏԻԹԻԿ ՎՐԱՅ ՈՒՐԻԾ ԲԱՐԵԿԱՄԻ

Աղնիւ Խալեկամ:

Աղնեսնութիւնը լսելով բարեմաղթութիներ ընելու արջափ մեծ փափար ունեի նէ , առ օրվան օրս՝ անոնք կատարվելուն համար ալ այնչափ կուրախամամ: Գիտես թէ աճ շատոնցներ ՚ի վեր քեզի կը փնտրուեր , կամ քեզի արժան ընկերմը՝ քեզի կը պատրաստեր . վերջապէս՝ ձեզ իրարուարփու , երկուքդ ալ հիմայ երջանիկ էք : Ուստի ասանկ երկու ընտրեալ սրախն միաւորութեն արջափ օրհնութիներ պիտի յառաջ գայ նէ՝ ալ դուք ինքիրեննուգ գիտեք . ողջ եղիք :

ԿԻՆ ՄԸ ՀԱՐՈՒՏՍ ՄԱՐԴՈՒ ՄԸ ՀԵՑ ՆՈՐ
ԱՄՈՒՄՆԱՑԱՃ ՈՒՐԻԾ ԿԿԿԱՆ

Ետղելի Ջեկին:

Եւանդութես պատճառուաւ առւնը ցալուս , ներէ որ առ քեզի արժան ու շահաւոր միաւորութել համար զգացած-

Հաճութիս քեզի գրով իմացունեմ։ Ա՞չ
 բոլոր առաքինութիներով քեզ զարդա-
 րեր էր, հիմնյալ հարստութիւ արվաւ։
 Ինչու որ քենէ մէկ ուրիշը՝ քեզի չափ
 անիկայ աղէկ չէր կրնար գործածել։
 Ինկէ ՚ի զատ, քեզի անանկ ընկեր մըն ալ
 արվաւ որ՝ հազար ու մէկ բարի բնաւո-
 րութիներով զարդարված է՝ ու քու վրադ-
 ալ կատարեալ սէր ունի։ ահա աս պար-
 գել գին չունի։ Արդարեւ անոր քու
 վրադ սէր ունենալը՝ յայտնի բան է, ին-
 չու որ առաքինութեւ շահերը՝ ձեռք բե-
 րելու համար, հարստութեւ շահերը աղէկ
 շահեց։ Ինչուշտ ած ձեզի պէս ասանկ
 երկու ընկերները՝ պիտի օրհնէ, որ մի
 միայն սիրոյ համար միացան։ Ձեր վրայ
 ունեցած սէրս՝ յաւիտեան պիտի ըլլայ,
 ու կը յուսամ որ փոխարէն դուք ալ ձեր
 կողմանէ ինծի պիտի նմանիք։ ողջ եղիք։

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԶԱՒԿԻ ՃԱՆԴԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Բարեկամ։

Արելի կնոջուր որդէծննդեան լուրը՝
 իս շատ ուրախացցյա։ Արիկայ օրհնութիւ

մը նէ որ ած իր ուղածին կուտայ, ու ա-
նոր համար մենք տւպէտք է որ իրմէն շատ
շնորհակալ ըլլանք : Ո՞չ երանի թէ ձեզի
պէս, իրենց զաւակները աղէկ կըթելու
եղանակը գիտցող, ու իրենց հարստութէն
՚ի զատ՝ առաքինութինին ալ անոնց ժա-
ռանդ ձգող ծնողքները շատ ըլլային :
Ձեզի շահմը ըլլայ նէ՝ ես միշտ կուրա-
խանամ, և մինչեւ ՚ի մահալ անանկ պիտի
երթամ : ողջ եղիք :

ԶԱՒԿԻ ՃՆՆԴԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Պարոն :

Եզի զաւակ մը ծնելը լոելով շատ
ուրախացայ : Վու առաքինութիներուդ
ուրիշ յաջորդ մըն ալ պատրաստվել, ձեզի
պէս ուրիշ մըն ալ ծներէ՝ լսելէ : Իսոր
համար աշխարհք անշուշտ պիտի ուրա-
խանայ : Իս գիպուտածը աղէկ պատեհու-
թիւն մընէ՝ որ ձեր վրայ ունեցած յարգս
կրկին յայտնեմ ու անկեղծութեանս վրայ
ձեզ ապահով լնեմ : ողջ եղիք :

ՀՕԲ ՄԸ ԻՐ ՈՐԴԻՈՅՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ
ՎՐԱՅ

Բարեկամ:

Օ աւակիդ հարսանեացը վքայօք տը-
ված լուրէդ աւելի ուրախութե լուրչէր
կրնար ըլլալ ինծի աշխարհիս մէջ։ Ձեզի
եղած բաներուն վքայ սիրտ չի տաքցնելը՝
ինծի անհնար ըլլալով, հիմակվան ունե-
ցած ուրախութեանդ մասնակից չըլլալ
չեմ կրնար ընել։ Աը յուսամ որ, տասնկ
կարեռը կտորի մը մէջ՝ ցըցուցած սիրոյ և
բարեսրտութեան նշաններուդ փոխարէն՝
զաւակիդ ալ իր պատւոյն արժան եղած ե-
րախտագիտութիւն՝ ձեռքէ չի պիտի ձգէ։
Ե՞ֆ տար որ մինչեւ մահուան օրդ՝ անկէ-
գոհ մնացիր, ու աս լուրը ինծի տալով իս
ինչպէս որ ուրախացուցիր նէ՝ անանկ ալ
կրկին շնորհք ընէիր ու հաւատայիր՝ որ
ես մինչեւ յաւիտեան մի և նոյն սիրով ու
անկէղծութիւնվը պիտի մնամ, ողջ եղիր։

ՀՕՐ ՄԸ ԻՐ ԱՎՋԿԱՆԸ ԱՄՈՒՄՆՈՒԹԵԱՆԸ
ՎՐԱՅ

Բարեկամ:

Պաղելի աղջկանդ ամուսնութել վրայ
հիմակ ես ալ ձեզի չափ կուրախանամ . կը
ցանկամ որ իր արժանեացը չափ ած անի-
կայ երջանիկ ընէ . և արդարեւ անիկայ ինչ
բանի արժան չէ : Եւ որովհետեւ ած ա-
ռաքինին անվարձք չեթողուր , անոր հա-
մար աներկըսյ գիտեմ՝ որ գուք անոր եր-
ջանկութիւն տեսնելով շատ պիտի ուրա-
խանաք . ողջ եղի՛ր :

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Հանկալի Բարեկամ:

Ու աւակիս ամուսնութել վրայ ինձի
գրածներէդ հասկըսյ , որ ինձի պատա-
հած բաներուն վրայ , սիրտերնիդ էւելօք
կըտաքցընէք : **Ը**ստ շնորհակալեմ ձե-
նէ , և կաղացէմ հաւատացէք , որ եթէ
պատեհութիւմը իյնոյ՝ ու ես ալ իմ կող-

մանես ձեր Երջանկութեր վրայ նոյն սիրովը ըլլալը ձեզի խմացունեմնէ , էւելօք պիտի ուրախանամ . ողջ Եղբէր :

ՀԱՆԱՊԱՐՃՈՐԴՈՒԹԵՆՔ ՄԸ ՈՂ.Ճ ԱՌՈՂ.Ճ
ԵՏ ԴԱՐՁՈՂ.Ի

Բարեկամ:

Ողջ առողջ դառնալուդ վրայ շատ էւելօք ուրախ եմ , և աս ուրախութիւն՝ մինչև հիմայ ձեզի խմացուցած կըլլայի . բայց որովհետեւ դուք հիմայ ճամբէ եկեր էք , շատ նեղութիւններ քաշեր էք , ձեզի հանգստանալ պէտք է . անոր համար ինք զինքս բռնեցի , որ արգելք մը ըսլամ : Փառք ոյ որ կրկին ձեռվրնիս անցար . բարեկամներդ ու մանաւանդ ես՝ ամմէն օր աստուծմէ աս միայն կըխնդրէինք : Եւ դուն ինչպէս որ կրկին առջի սրտովդ դարձար նէ՝ կաղաչեմ որ իմինիս ալ չե փոխվելուն ու մանաւանդ առջի սիրոյս էւելնալուն հաւասար . ողջ Եղբէր :

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵՆՏ ՆՈՐ ԵԼԱԾ ՄԻԿՈՒՄԸ

Վնձկալի Բարեկամ:

Աս Երկար հիւանդութեղ ժամանակը՝
որքափ վախ ու տագնապ քաշեցի նէ՝ հիւ-
մակվան ըռընտնալդ ալ լսելով՝ այնչափ
եւելօք կուրախանամ: Վառ առողջութեղ
վրայօք հիմա ինծի զգուշացիր ըսել չե-
վայլեր, որովհետեւ նցն ինքն զգուշութիր՝
դուք էք սակայն բարեկամութես պարտ-
քըն է որ պէտք եղած ին չափ ինքը զինք-
նուդ նայելու համար ձեզի պատուիրեմ:
Օր օրի ուժ պիտի առնէք, խոհեմաքար
գործ ածեցէք, որ մենք ալ քիչ ատենին
մէջ՝ ձեզ առջինին պէս ողջ առողջ տես-
նանք: Խաէ որ տա ցաւերը՝ քեզի քաշել
չի ատլը՝ մի միայն փափաքելով ըլլըմէր նէ՝
անշուշտ խին ըրածներովս՝ ամմենեին
հիւանդանալու չէիր ողջ եղիր:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Բարեկամ:

Առողջանալուս վրայ ցըցուցած բարեկամական նշաններուդ համար ձենէ որչափ շնորհակալ ըլլամնէ՝ քիչէ։ Արդարեահա ուժու օր է օր կէւելնայ ։ բայց ձեր խոհեմիրատը չի մոռնալով անիկայ զգուշութեամբ կը գործածեմ։ Ամէն բանէն էւելուտելու ախործակս չափաւորելս է, որովհետեւ անանկ սաստիկ է որ գիտես թէ աշխարհք պիտի կը լլեմ։ Ինձի համար ըրած բաղջանքներեդ շատ շնորհակալ էմ, ու անոնց փոխարէն կը ցանկամ, որ ես ալ ապերախտ չըլլու՝ քեզի իմացունելու կարօղ ըլլամ ։ ողջ եղիք։

ՆՈՅՆ ՆԻՒԹԻՆ ՎՐԱՅ ՈՒՐԻՇ ԲԱՐԵԿԱՄԻ

Քանիկալի Բարեկամ:

Ո՞ւէ որ բարեկամներուդ վրայ ինչ կարծիք ունենալու չի գիտնայի՝ առողջանալուդ համար զգացած ուրախութիւնս՝

աղէկ մը քեզի կը նկարագրէի . բայց դուն
 ինքիրենդ ալ դիւրտւ կրնաս հասկնալ :
 Արդարեւ՝ բարեկամներուս պինտ ցանկա-
 լին՝ մահուան վտանգին աղէկութենէն
 աղատած տեսնալէս աւելի ինչ ուրախուի
 կըլայ ինձի : Աս կտորին հիմակ ես ինչ
 կըզգամնէ , քու սիրտդ քեզի կիմացընէ :
 Իրտւ որ առաջուց սէրերնիս որչափ իրա-
 րու հետ ամուր կերպով մը կապվերէրնէ՝
 աս վտանգը՝ որ քիչ մնաց անոնք իրարմէ
 պիտի քակէր . անոնք աւելի ամրցուց :
 Դուն առողջանալովու ես ալ առողջացած
 սեպվեցայ . քեզի եղած աղէկութիւն՝ ոյ
 ինձի ըրած շնորհքներուն պինտ մեծը կը
 սեպեմ : Աւ ասկէ ետև անկէ ըրած խըն-
 դիրքս միայն քեզ պահելն է , որ եթէ
 հնար է՝ քու բարեկամութենէդ չեղըր-
 կըվիմ . ողջ եղի՞ր :

ՊԱՏԱԽԻԱՆ

Բարեկամ :

Սրկած նամակդ՝ որ բարեկամութենդ
 կենդանի մէկ պատկերն է , սիրտս անանկ
 ուրախութիւնով մը լեցուց որ՝ առողջութես

մեծ օդնութիւնը պիտի կրնայ ընել։ Խմբն
առողջութե ցանկալս՝ միայն քու սիրոց
անարժան չըլալս քեզի փորձով ցըցունե-
լու համար է։ “Կամակիս կարձութեանը
ներէ”, ինչու որ գեռ ասկէ երկարը չեմ
կընար գրել։ ողջ եղի՛ր։

ԹԱԻՉԱԹ.Գ ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

Գ Ի Տ Ե Լ Ի Ք

Այս կերպ նամակներուն մէջ, կորըս-
տեան տիրոջը ցաւին ։ սոսկ մասնակից ըւ-
լալմը կրնանք ցըցունել։ Եւթէ որ գրե-
լերներնուս մէջ հուատոյ Ճշմարտութիւ-
ներէն միսիթարելիք բաներ ալ գրենք՝ վը-
նաս չունի։ Պ րած կորուստնիս որչափ
մեծ ու կեանքերնուս որչափ հարկաւոր
ալ ըլլայ նէ՝ ոյ անհուն գաղափարը ըո-
լրովին կը ոչնչացընէ զանոնք ։ ու անոր
հետ մեր կտավելուն յաւիտենական չըլ-
լալս՝ մեզի յիշեցընելով մեզ կը միսիթարէ։
Ուէ որ կորսըլված մարդը արժանի է՝ անոր
վրայօք տիրոջը գովութիւն կրնանք գրել։
Բայց ասոր մեծ ճարտարութիւն ու փափ-

կութի կուղէ , անոր համար շատ չընելը
ընելէն աղէկ է :

ԲԱՐԵԿԱՄԻ ՄԸ ԻՐ ԿԵԿԱՆԸ ՄԱՀՈՒԱՆԸ
ՎՐԱՅ

Բարեկամ:

Ի բած կորստեանդ որչափ մեծ ըլլա-
լը գիտնալով . աս նամակըս քեզ մխիթա-
րելու համար չէ , հապա իմ արցունիքներս
ալ քուկիններուդ հետ խառնելու համար
կը գրեմ : Որին սուգն որ կը քաշես նէ՝
անիկայ իրեն վայլած առաքինութիններուն
ամնէնն ալ կատարեալ ունէր , որով շատ
պատուց արժանացեր էր : Վնիկ աղէկ
ընտանիքի մը մայր չէր կընար ըլլալ . անկէ
քաղցը ու անկէ սիրելի հարս չէր կընար
ըլլալ . իր համեստութին էր որ իր տունը՝
անանկ խաղաղութեն ու երջանկութեն տէր
էր ըրեր : Հաղարումէկ բարի բնաւորու-
թիւններ ունէր . և քեզ ալ ճշմարիտ սի-
րով կըսիրէր . որովհետեւ անոր բոլոր փա-
փաքն ալ քեզ մարդկանց մէջ ամնէննէն
երջանիկը ընելէր :

Պիտեմ որ տառնք գրելս՝ քու երած-

սիրտդ կըկին վըռընկցընելեն , բայց ա-
նանկ մէկ կսկիծ մը մոռցընելու համար՝
Ե՞նչ կընամ ըսել : Վենք ան մեռնողը՝ որ
մեղ այսչափ կսկիծի տէր ըրաւ , պարտա-
ւոր ենք գովելու ու լուսու . և անոր կո-
րստեանը վրայ . միայն մէկ բան մը կայ՝ որ
ան մոռմանք նէ՝ կընանք մխիթարյալ թէ .
աս թշուառ կեանքերնիս երկար չի կընար
քշել . մենք ուրիշ անանկ երջանիկ կեանք
մըն ալ ունինք , որ բոլոր բարեկամները՝
մշյմալ չի զատելու կերպով պիտի միացնէ :
Վեր յցուր աս է բարեկամն , քու՝ սուզը
բաշած անձգ՝ հոն պիտի գտնաս ու հոն
կըկին ստանաս :

Ուե՞ որ անկեղծ բարեկամութիւն մը՝
անսահման յարգեր ու պատիւներ՝ քու
երած սրտիդ կտոր մը գեղ կընան ըլլալ ,
գիտցիր որ ամմէն ժամանակ անոնք իմ
որտիս մէջ ոպարաստ են . ողջ եղի՛ր :

ԲԱՐԵԿԱՄԻ ՄԸ ՔՐՈՅ.Ը ՄԱՀՈՒԱՆԸ ՎՐԱՅ

Աիրելի Բարեկամ :

« Այսպելի քրոջու մահը իրաւ որ իս շատ
ցաւեցցի : Ես ալ քեզի հետ կը ցաւիմ .

ՃԵՌԵ քԵՂԻ ԵՂԱԾՆԵՐԸ ԻՆԾԻ աԼ ԵՂԱԾ-
ԱԵՎԵԼՈՒՄ ՀԱՄԱՐ , ՀԱՎԱ ԱՆԻԿԱՅ ԱՆԱԹԱՄՔ
ԿՐՃԱՆԾՆԱյԻ աԼ , ու արժանեացը չտփ աԼ
կը յարգէի : ԴԱՌՆ քու իմաստութիւնվդ՝
ու քաջութիւնվդ պէտք է որ քաղցին առ
հարուածին դիմանաս + ու մարդկային առ-
սանկ ձախորդութիւներուն մէջ՝ քեղ միսի-
թարելու չափ աԼ դուն բարեպաշտութիւ-
նիս : Աւստի ինծի մնացածը՝ քեղի
հաւատացընելէ թէ . ինչ որ քեղի պատա-
հինէ՝ միշտ ինծի Եղածի պէս կըսեպեմ+
ող Եղի՞ր :

ՀՕՐ ՄԸ ՈՐԴԻՈՅՆ ՄԱՀՈՒԱՆԻ ՎՐԱՅ

Բարեկամ :

ՔԵՂՍԻՐԵԼՈՒՄ Ու յարգելուս համար՝
զուակիդ կորուստը քեղի չափ ես աԼ կըս-
կըծացի : ՔԵՂԻ պէս իմաստուն ու քաջ-
մորդ կուզէ՝ որ ասանկ դժար փորձի մը
դիմանայ : Վրդարե մինչև հիմոյ հանդի-
պածներուդ պինտ մեծը աս է . բայց կը
յուսամ որ ան ձախորդութիւններէն՝ ոյ
կամացը հնազանդիլը՝ աղէկ մը սորվեր ես :
Ես իմ ձախորդութիւներուս մէջ աս մի-

Ջոյը կը գործ ածեմ՝ ու քու աս կոկիծիզ
մէջ կուղեմ որ դուն ալ ան գործածես։
ողջ եղի՛ր։

ԲԱՐԵԿԱՄԻ ՄԸ ՀՕՐԾ ՄԱԶՈՒԱՆՅ ՎՐԱՅ

Բարեկամ։

Պառ բարի հօրդ կորուստը՝ ինձի ալ
մեծ ցաւ տրվաւ, ու քեզի հետ ես ալ ա-
նիկայ կուլամ։ Խճապէտ ինքը գնաց, բայց
իր առաքինութիները ու բարի օրինակնե-
րը քեզի ձգեց որ անկորնչելի գանձեր են։
Կամասապէս՝ միշտ իմաստութե՛ վարվելմը՝
անստգտանելի կեանք ունենալ մը՝ ու ա-
նանկ բարի մեռնել մըն ալ ձգեց, որ Ճըշ-
մարիտ միխթարութիներ են։ Վատուծմէ
կը խնդրեմ որ՝ դուն ալ անոր պէս միշտ
բարեգործութե՛ մէջ գանըլիս։ և աղէկ
գիտնալով որ դուն՝ քու արժանեացդ կա-
տարեալ ըլլալուն՝ միայն հօրդ տարիքին
կը կարօտիս։ կուրախանամ քու զաւկընե-
րուդ հետ, որ դուն ի՞նչ որ հօրդ քով
տեսեր եիր ու կորուսիր նէ՝ անոնք քու
քովդ պատրաստ պիտի գտնան, ողջ եղի՛ր։

ԿԱԿԱՆ ՄՅ ԻՐ ԵՐԿԱՐ ՄԱԶՈՒՄՆ ՎԵՐ

"I, William Elliot, husband:

|| լորսընցուցած ո՞նձերնիս իմ բարեկամն էր , ու անոր բարեկամութե փորձերը՝ ժամանակ ժամանակ ինծի ըրած բարերարութիւններէն յայտնի տեսեր էի . ուրեմն ինչպէս ես ալ չելամ : Այսուամենայնիւ եթէ ցաւս քիչ մը թեթևեցընելու բան մըն ալ կայ՝ ան ալ անշուշտ իր առաքինութիւններուն յիշատակը՝ ու ոյ արդարութելը վրայ անոր ունեցած յոյսն է . և անհնար բան է որ առաքինիներուն պահված երջանկութիւն՝ հիմայ անիկայ չեվայելէ : Արդարեւ այն շնորհքին ո՞վ անկէ եւել իրաւունք ունի : Ասոր ճշմարիտ ըլլալը՝ դուն ամմէնէն աղէկ գիտես . որովհետեւ շատ ժամանակէն ՚ի վեր անոր ըրած գործքերը կը տեսնէիր : Կանէ ասոնք մըտմըտալու՝ քիչ մը միտթարվինք , ու մեզ արարչին կամացը յանձնենք , որ մեզ աստնկ կոկծցունելու ատենն ալ սիրով պաշտելու պարտաւոր ենք : Աս կսկիծները՝ որ կեանքերինուս ընթացքը զգալի կերպով մը կը փոփոխեն , մեղի մեծ մեծ խրատներ են .

ասոնցմով մենք այն օրհասական ժամէն չենք
 վախճանալ մը կը սուրվենք, որ օր մը չէ նէ օր
 մը՝ մեղ պիտի գայ կոխէ, ու մեղ աս պահ-
 ութիստութեան աշխարհէն պիտի հանէ :
 Աս կորսնցուցած սիրելի անձերնիս . կը կին
 պիտի տեսնանիք, և ասիկայ անանկ յցս մը
 նէ՝ որ ած իր ստեղծած զգայուն մար-
 դոցը ձգեր է : Աս ալ մտմտալու է, որ աս
 ցաւերուդ քաջութեամբ տանելու՝ միայն
 քրիստոնէական ոք պարտքերը չեն քեզ
 պարտաւորողը՝ նաև քու անձիդ փափ-
 կութեր համար ալ աս բանին պիտի ջա-
 նաս . զաւակներդ քենէ ուրիշ ալ մէկը չու-
 նին, ու դուն ալ ինքը զինքդ անոնց տա-
 լու ես : Աս մատաղ տունկերը մշակէ .
 քեղի պէս առաքինի սիրտ ունեցողի մը՝
 ասկէ գեղեցիկ ու ասկէ քաղցր մխիթա-
 րութիւն մը չի կրնար ըլլալ : Ասոնք՝ իրենց
 հայրը ամենեին մնաքէդ չհանելու յիշա-
 տակներ պիտի ըլլան քեղի, որ թէպէտ
 ասկէ պիտի ցաւիս . բայց ան ցաւերը քե-
 ղի վնաս մը չունենալէն ՚ի զատ, անոնց մեծ-
 օդուտ պիտի ունենան : Աս քու պատ-
 ուական երկանդ բարեկամն էի . իմկեանիքս
 անորինին տեղը կուտայի . հաճէ համեստ
 ամեկին՝ որ քեղի ու քու զաւակներուդ ալ
 իցն սիրովը նոյիմ, ողջ եղիր :

ՅԱՐԴՄ ԲԱՅՐԵԿԱՄ:

Վամակդ ինծի հասած ժամանակը
թէ որ մխիթարվելու վիճակի մէջ ըլլայի,
անշուշտ անով պիտի մխիթարվէի . բայց
անիկայ ինծի նոր արցունքներ թափել
տրվաւ, ու սիրտս ալ բնաւ չեկրցաւ իջե-
ցունել: Իմ թշուառ տանս վրայ ցըցու-
ցած բարեկամութեղ համար՝ որչափ ու-
րախացայ նէ՝ չեմ կրնար ձեզի յայտնել:
Վեծապէս շնորհակալեմ: և ինչպէս որ
սիրելի տէրս ձեզ մասնաւոր կերպով մը
կը յարգեր նէ՝ տանիկ ալ ձեռքէս եկա-
ծին չափ զաւակներուս պիտի սորվեցընեմ
որ նոյն կերպով հօրելնուն այս պարտքը
չե մոռնան: ողջ եղի՞ր:

ՀԻՒԱՆԴԻ ՄԸ ՄԽԻԹԱՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱԲ

ԲԱՅՐԵԿԱՄ:

Վու հիւանդութեանդ լուրը՝ ինծի
այնչափ աւելի ցաւ տրվաւ՝ որչափ որ իմ

Գործքերը իս հոս գերիի պէս արդիլե-
լով թողչեն խտար որ անիկայ գամբեր-
նով քեզի իմացունեմ, որ քիչ մը թեթև-
նայ: Կաղաչեմ սիրելիս, քանի որ կրնաս
առողջութեղ լուրերը ինձի իմացներ, որ
գոնէ քիչ մը հանգստանամ: Եկածը գա-
րունէ, անշուշտ քեզի պիտի օգնէ. և կը
յուսամ որ քիչ ժամանակի մէջ աղեկ
պիտի ըլլաս: ողջ եղի՛ր:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Ինկեղծ Բարեկամ:

Իւանդութես վրայ սիրտդ կը ցաւ-
ցընէս: շատ շնորհակալեմ հրամանքեղ: ու
ըսածիդ պէս հիւանդութիս ալ սկսեց
կամաց կամաց տկարանալ: Գիտես թէ
օդը օրի բարեխտունելով ինձի աւելի
օգուտ կընէ: բայց տակաւին շատ տկաց
եմ: ուստի տոկէ երկար չի կրնալ գրե-
լուս ներէ ու ողջ եղի՛ր:

ԶԱԽՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԻԳՈՂ ՄԻԿՈՒՆ

Բարեկամ:

Վ'դ ձախորդութիւն իմ գլուխս եկած
ըլլար նէ՝ ասկէ առելի ցաւ չէր կընար
առալ ինծի: Բայց ես աղէկ գիտեմ՝ որ
ասանկ ձախորդութիներուն անհանգըս-
տութիւնը չըլայ նէ, անոնց՝ շահերնուգ
տված վնասները՝ որչափ մեծ ըլլան նէ՝
հոգդ չես ըներ: Աենք ամմէնքս աւ բաղ-
դին հարկատու կը ծնինք, և ով որ աս
պարաքը ժամմը առաջ վճարէ նէ՝ պինտ
երջանիկը կը սեպիի: Քոյս ունիմ որ մենք
աւ աղատեցանք, ու ասկէ ետեւ առելի եր-
ջանիկ պիտի ըլլանք: Օմէ որ ած ուզած-
ներս կատարելու ըլլայ, անշուշտ քու
ձեռնարկութիւններդ ասկէ ետեւ առելի
պիտի յաջողին: ողջ եղի՛ր:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Բարեկամութե՛ն մէջ՝ Ճշմարիտ սրացա-

ւութինէն առելի քաղցր բան չի կայ . և
անոր պինտ մէծ փորձն ալ , սիրած մար-
դերնուս ձախորդութե՛ը մասնակից ըլ-
լան է : Խմ անյաջողութիւններուս վրայ
ցըցուցած կոկիծդ՝ խմկոկիծներուս կէսը
թեթևցուց , ու մէկ ալ կէսն ալ համբե-
րութե՛ք տանելու՝ ինծի մէծ օգնութիւն
մը տըլաւ . ողջ եղի՛ր :

ԹՈՒՂԹՔ ՅԱՆԴԻՄԱՆՈՒԹԵԱՆ

Գ Ի Տ Ե Լ Ի Ք

Վ ս տեսակ թղթերու մէջ մասնաւորա-
պէս խոհեմութի ու չափաւորութի կուղէ :
Թաէ որ բնական անզուսպ ազատութիով ,
ու բոլորովին ոխերնիս առաջ տանելով
գրելու ըլլանիք՝ շատ անգամ նամակը առ-
նելիք մարդուն հետ՝ մէյմաւ չի հաշտը:

լու կերպով կավավինք։ Խօսակցութեան
մէջ էւել պակաս խօսվի նէ՝ այնչափ հոգ
չէ, որովհետեւ կը մոռցը վի։ ու շատ անդամ
իրարմէ դեռ չի զատված ըլլալովալ կը
հաշտը վին։ բայց գրվածը չի մոռցը վեր,
մարդուն սրտին աւելի կաղղէ, կը կին
կրկին կը կարդան, ու կերպ կերպ մեկնու-
թիներ տալով սրտերնուն կոկիծը կը նան
նորոգել։ Ուստի տամակ նամակ մը գրե-
լու ժամանակը՝ նաև գրվելիքներուն վրայ
մոմտալու է՝ ու օր մը ետև ձգելը՝ միշտ
աւելի աղէկ է։ Իւրինին եկածը անանկ
անխորհրդաբար գրելուն մէկ միասնալ,
Դիմացիններնուս ալ իր ուղածը ըսելուն՝
իրաւունք մը տալէ, և տամակով շատ ան-
դամ մեր սիրտը՝ անոնցմէ էւել կը կսկծէ։

Տեսակ մը յանդիմանութիւն ալ կայ՝ որ
այնչափ խոհեմութիւն ուղէր. բայց անիկայ
միայն բարեկամի մը ըլլայ նէ՝ կը լլայ, երբ-
որ կը նայինք որ մեղ մունալու պէս կը լ-
լսն, նամակ չեն գրեր, կամ մեղի ձանձ-
րութիւն կը լլայէն վախնալով լուռ կը կե-
նան. այն ժամանակը թեթև կերպով մը
անոնք յանդիմանելու է, քիչ մը սրտեր-
նուս նեղանալը ցըցունելով. բայց ասոնց
ամմէնն ալ վայելութիւն, խենդն ՚ի խենդը
ընելու չէ։ Իսած ճշմարտութիւննիս՝

զուարձացընելու և ծիծաղական կերպով
լսելու է , որ դիմացիննիս չելքացընել
ու անոնց օգուտ մը լնէ :

ԵՐԿԱՐ ԺԱՄԱՆԱԿ ԳԻՐ ԶԻ ԳՐՈՂ ԲԱՐԵԿԱՄԻ

Ի արելամբ:

Ի եղ ադ սիրելի ծուլութեղ հանե-
լու կարող միջոց մը գտնայի նէ՝ գիտե՞ս
արդեօք ո՞քչափ յանդիմանութիներ պիտի
գրէի քեզի : Այսքան ժամանակ թուղթ
մը չերելէդ ետեւ հետդ սրդողիմ նէ՝
տեղը չէ : Ես քու բնութիւնդ այնչափ
աղէկ հասկըցէր եմ որ՝ չելսաբվելիքս ա-
ղէկ գիտնալով հետդ գրաւ կառնեմ՝ որ
ինձի որչափ ժամանակէ որ գիր չե՛ս գը-
րեր՝ ան ալ չելյամես : Կանէ ես քեզի օդ-
նեմ . երկու ամսէն աւելի է՝ որ թուղթ
մը գրած չունիս . ասիկայ անշուշտ քեղ
պիտի զարմացնէ : Աւըեմն պատճառանք-
ներ գտնալու նոյն՛ որովհետեւ կարօտ ես .
և նոյն՛ որ գրածներդ ալ աղէկ բաներ
ըլլան , որ իս մունալու յացտնի չըլլայ :
Առւրհանդակիները՝ կանոնաւոր կերպով
չեն երթար գար կըսես , վասն զի ատոնք

Հին պատճառներ են . հիւանդ էի լսե՛ ,
կամ շետակը խոստովանելով՝ գրելու հեղ-
դացայ՝ բայց քեզ միտքես ալ չի հանեցի
լսե՛ : Երկան չընեմ , որչափ պիտի ամը-
նաս ալնէ՝ պատասխան մը կուղեմ . ու-
քանի օրէ որ չես գրեր նէ՝ այնչափ օր-
վան համար մէյ մէկ տող բան պիտի ու-
ղէի՝ բայց մեղք ես , բարեկամութեանս
երեսէն այնչափ նեղութիւն մի քաշեր :
Ոնտանիքս ողջ տողջ են , քեզի բորե-
կընեն . ողջ եղի՛ր :

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Վղնիւ Բարեկամ:

Վղնիւ աղե՛կ , սըրդողէ՛ սրդողածիդ-
չափ . քիչ մը էւել բարեկամնաս նէ՝ ես ալ
քիչ մը էւել շնորհակալ կըլլամ . ասոնք
սիրելէ ու վրաս հոգ տանելէ կուղան .
քուկին աղ համարձակ բարեկամութիդ-
չըլլար նէ՝ իս արդարացնելու ձար մը պիտի
փնտրուի . բայց փառք ոյ անկէ ալ աղա-
տեցայ : Ես ծոյլեմ , անանկ չէ՞ . շատ
լաւ , թող ծոյլ ըլլամ . գուն գիտես որ
ծոյլերը ամմէնէն էւել երազ կըտեսնան .

Ես աւ շատ տեսայ , ու մանաւանդ ինք
զինքս ընտանեացդ մէջ կը գտնայի : Կը
յուսամ որ չես երկմտիր՝ ու կը հաւատաս
որ ինէ քեղի օգուտ մը ընելու դիպուած
մը իշնար նէ՝ գիր գրելուն ըրած իսպէս չէի
ըներ , ժրութիր ձեռք կառնէի : Ինէ շատ
բարե ըրէ ընտանեացդ , ու ողջ եղիք :

ՆՈՅՆ ՆՏԻԹԻՆ ՎՐԱՅ ԱԶԳԱԿԱՆԻ

ԱՅՐԵԼԻ ԲԱՐԵԿԱՄ :

Ոչէ որ եղածներուն նայելու ըլլայի ,
կոստանդնուպօլիսէն ելլալս վեց ամիս է .
գիր մը չի գրելուդ համար , հիմայ քեղի
երկար յանդիմանութիւններ ընելու եր :
Բայց դուն քու ազգականութենդ ու բա-
րեկամունդ պարտքերը՝ մանաւանդ ինծի
հետ՝ որչափ աղէկ կը ճանչնասը դիանա-
լով , անոնց կտտարմանը թերութիր ցըցու-
նելէդ՝ քեղի յանցանք մը չեմ կը իշնար սե-
պէլ : Ասոնք մտմտալով՝ առ ողջութեանդ
վրայ սիրտս մեծ վախ մը մտաւ : Աւստի
կաղաչէմ՝ իս աս անհանգստութէն տղա-
մէ , ու ողջ եղիք :

ԵՐԿԱՐ ԺԱՄԱՆԱԿ ՀԵՌՈՒՆ ԸՎԼԱՏԵՆ
ԵՏԵՒ , ԵԿԱՋ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ԱՅ ՔՈՎԵՐՆԻՍ
ՀԱՏ ԶԻ ԿԵՑՈԴ ԲԱՐԵԿԱՄԻ

Բարեկամ:

Քովս այնչտի քիչ կեցար՝ որ քեզ
յանդիմանելու ալ ժամանակ չե գտայ :
Իրեք տարի ինե զատվելէդ ետև՝ իրեք
վայրկեանի չափ ալ քովս չե կենալ՝ ինչ
ըսելէ : Ձեւ, տոիկոյ ներվելու բան չէ .
ասոր վըէժը՝ նոյն ինքն բարեկամութեան
կը յանձնեմ՝ որ անշուշտ քեզ պիտի
պատժէ : Դրուն կըցածիդ չափ ալ արդա-
րացիր . քու խիղճդ քեզ շատ պիտի չար-
չարէ , աղէկ գիտեմ . ու հիմակ ասով կը
միսիթարովիմ : Անաց որ ինչպէս կուզես
նէ՝ անանկ ըսէ . բայց օր պիտի ըլլայ որ
ոս մեծ յանցանքը՝ գովելու պարտաւոր
պիտի ըլլաս , որովհետև պարտքդ է .
ողջ եղիլ :

ԵՐԿԱՐ ԺԱՄԱՆԱԿ ԹՈՒՌԹ ԶԻ ԳՐՈՂ ՀՕՐ

Աիրելի և Պատուելի Հայրս :

Ի ու աս լուռւթիւն իս շատ վախցուց։
Հիւանդ ես արդեօք։ Խնչ, անանկ մէծ-
ձախորդութեան մը հանգիպեցոր՝ որ մէկ
վայրկեան մը զաւակըդ չե՞ս կընար մտմը-
տալ։ արդեօք ակտմայ քեզ նեղացուցեր
եմ։ Վնհոգութիւն չ չեմ կընար ըսել, վասն
զի զաւակներուդ վրայ որչափ սէր ունե-
նալը՝ կըկին կըկին փորձերով տեսեր եմ։
Կազաչեմ հայր իս աս դառն մտատան-
ջութենէն աղօտէ, ու յանցանք ալունիմ
նէ ներէ, ու ողջ եղիլ։

ՑԱՆՉՆԲՎԱՃ ԳՈՐՋԸ ԵՏ ԶԳՈՂ ՄԵԿԱԽՆ

Բարեկամ։

Ի էնէ բողոք բարձած տտենըս՝ քեզ
անիսոփոխ սիրով ալ կըսիրեմ ըսել՝ աս
ըլլալու բան չէ։ ըսելիքնուս նայինք։
Հեզի դործ մը յանձնելու համարձակե-
ցայ, դուք ու ձեր սովորական քաղաքա-

վարութելը՝ կատարելու խօսք արվեք, ես
ալ հաւատացի. ու գործն ալ ինձի շատ կա-
րեւոր բան մը նէր։ Բայց չեյտեմ թէ հե-
մայ անիկայ բոլորովին մոռցար ըսեմ արդ-
եօք՝ թէ չըսեմ։ Ուեմ նէ՝ վերջը գէշ
պիտի ըլլայ։ Աը վախնամ թէ գործքեր-
նուս ետ մնալուն՝ օգուտմալ չե կընալ
ընելէս ետև, քու բարեկամութէդ պիտի
ելլեմ՝ որ ինձի այնչափ անգին բան մը նէ։
Գիտած ըլլաս՝ որ աս բանը ես՝ ալ միտ-
քէս հանեցի, ու կուզեմ որ գուն ալ մոռ-
նաս։ Աղէկ գիտեմ՝ որ հիմակ ինձի
թուղթ գրելու չես համարձակիր. բայց
հանգարտ եղի՛ր, ու գիտցիր որ պատե-
րազմ չեղած խաղաղութի եղաւ։ Աւրեմն
թողամմէն բան իր առջի ճամբան դժնաց,
միայն ես քեզի ասկե ետև գործ չեյանձ-
նեմ. ողջ եղի՛ր։

ԱՆՀՈԳ ԲԱՐԵԿԱՄԻ

ԱՅԻՐԵԼԻԱ :

Ալ բարեկամութեան աղէկը՝ ես գի-
տեմ ըսելով մի պարծենար։ Ա էց ամիս
կայ՝ քեզի նամակ մը գրեցի, ու անկէց ՚ի

վերալ անկողինը հիւտնդ պառկեր եմ՝
ու քենէ երկու տող բան չե կըցի առեր
եի։ Աղեկ հասկցայ որ՝ ես մեռնիմ ու
երկու իրեք տարի վրայ անցնինէ՝ ալհոգդ
չե պիտի ըլլայ։ Աս կտորին համար զգոցը
կեցիր, որովհետեւ աս դիպուածը հնարա-
ւոր բան է, ու ողջ եղիք։

ԹՈՒՐԹՔ ԱՆՁԻՆ ԱՆՄԵԴԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

ԳԻՏԵԼԻՔ

Անցանքի մը տէր սեսլվէլէն ետեւ
ինքը լինքնիս արդարացունելու յատուկ
կերպ մը չե կայ. դիպուածին պարագայնե-
րուն կը նայի։ Բայց ինչպէս կը գրվի՞թող
գրվի, գլուխորապս նայելու է որ, գրածնիս
բանի գրեր ենք, մեր կամօքը չե գրվեր,
կտսկածի մը չե տանի։ Իմէ որ գրածո՞
միայն յանցանքնին չե պահող, համարձակ
խոստովանողներուն համար ըլլար՝ մի միայն
յանցանք ունենալինիդ. խոստովանեցէք,
արդարանալու համար անկէ աղեկ ճամբայ
չե կընար ըլլալկսէի։ Բայց ընդհանրապէս
մարդիկ աս պատուերին դիւրաւ չեն կընար

Հպատակել . և ո՞րչափ յանցանք ալ ունենան՝ կը նային որ պատճառամբներ գրանեն . մանաւանդ ուրիշէ ներում ուղածատեննին : Ուրեմն նայելու է որ՝ վարպետութիւն բանեցընենք , ու սիրաը տունել ուղած մարդերնիս աւելի չեն նեղացընենք . պակասաւոր գտնըվելնուս նեղանալմը՝ ու անոր տեղը լեցընելու ալ յօժարութիւնմը ցըցունենք : Ուշ որ յանցանքը պղտիկ բան է՝ գրածներնիս պարզ ու զուարթ կերպովմը ըլլայ նէ վնաս չունի . բայց խեղիատակութեն զարնելու չէ , ինչու որ դիմացիններնուս սիրաը տունելու աեղը՝ աւելի կը կատղեցընենք :

ՄԵԿՈՒՆ ՍԻՐՏԸ ԱՌԱՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Պարմնս :

Ուրտիս խոռված ատենը՝ քեզ նեղացուցի : Բառուն կիրքովմը վառած տաենիս՝ բերներնուս ելածին տէրը չենք . տսիկայ հիմնայ համարձակ կաեմ , որովհետեւ բարկութեն ծուխերը՝ միտքիս մէջէն դուրս ելան : Վառ բարեկամութիդ իմ քովս այնչափ անգին բան է որ , անիկայ

չի կորսընցընելու համար , աս անիրաւ ու
վատ ամօթը մտիկ չեմ ըներ , որ ընդհան-
րապէս յանցանքնիս քառելու արգելք
կըլլայ : Ես իմ պարտքս կատարեցի , ու
քու բարի սիրտդ ալ ճանչնալով կը յու-
սամ որ կը ներես . և կընայ ըլլար՝ որ
համակս չի կարդացած՝ մէջերնիս եղած-
ները՝ արգեն մոռցած կըլլաս : «Երե՛ որ
տոջի պէս՝ քու բարեկամութիովդ պար-
ծիմ , ու ողջ եզի՞ր :

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

ԱԵՐԵԼԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Դու ազնիւ համարձակութիդ տես-
նողը՝ որչափ բարկացած ըլլայ նէ՝ կը հաշ-
տըի : Մմէն մարդ կընայ ըլլար՝ որ եր-
բեմ ցըցուցած մէկ կիբքին՝ քիչ մը անց-
նելէն ետեւ՝ չի հաւնի . ան կերպ մարդե-
րուն մէկն ալ ես եմ : Ձեր ընութէն կը
հասկընամ՝ որ եթէ դժբաղդութիւ սիր-
տերնիդ ցաւցուցած ըլլայի , դուք աւելի
շուտով պիտի ներեկիք . ահա ես ալ քու-
ինդ բոլորովին մոռցայ , ողջ եզի՞ր :

ԵՐԿԱՐ ՃԱՄԱՆԱԿ ԹՈՒՂթ ԶԻ ԳՐԱԾ
ՊԱՇՏՊԱՆԻ

ՏԵՇԵՐ :

Այսքան ժամանակ ձեզի թուղթ չի
գրելուս թողութիւն առնելու համար ,
պէտք է որ ձեր բարութեանը վստահիմ :
Դուք ինձի որչափ յանդիմանութիւններ
նե , սրտիս՝ ինձի ըրածներուն չափ ծանր
չեն կրնար ըլլալ , որ խիստ դատաւորի մը
պէս՝ արդէն ինքը զինքը աղէկ պատժեց :
Խե որ յանցանքս խոստովանելով կրնամ
թեթևընել , ասանկ պղափկ ապաշխարտն-
քով կես մը թողութիւն գտնալու կարող
ըլլալուս՝ իս շատ բաղդաւոր կը սեպեմ :
Բայց կը վախնամ՝ չըլլայ որ ես միշտ ձեր
սովորական ներողամտութեր վստահելով
նոր յանցանք մըն ալ ընելու ըլլամ նե՝ նո-
րէն կը խոստովանիմ ու թողութիւն կը
գտնամը մտածելով կրկին կրկին յան-
ցանքներ կընեմ կարծէք : Այս տեր՝ ադ-
բանը ամմենեին իմ միտքս չանցնիր , ու
մանաւանդ կուզեմ որ , եթէ մէջմալ ձեր
բարեսրտութե յարգը չի ճանչնալով կը-
կին անգամ ձեզ մոռնամու սրդովցընեմ ,

Խոտութիւն ձեռք առնեք : Առողջական կը-
սեմնէ առ երկոյթ մոռացութեն մը համար
կըսեմ , ինչու որ՝ Եթէ մինչև ձեր ցան-
կալի յիշատակը՝ միտքիս մէջէն կորսընցու-
նելու չափ մոռնալ մը ըլլայ , այն ժամա-
նակը ձեր իս միտքերնիդ բերելուն ալ
անարժան կըլլամ , ու ինքը զենքս ան-
հոգ կարծած տեղս՝ ձշմարիտ ապերախտ
մը եղած կըլլամ : Դիյտեմ , արդեօք պի-
տի ըլլայ որ փոքը մէկ թղթերնիդ ձեռ-
քըս անցնի , ու ես ալ խղճիս աս ծանր
բեռէն աղատած ըլլալս խմանամ : Այսիւ-
որ չառնեմ , հանգստանալիք չունիմ , և
Եթէ արժան եղածին պէս պատժել ու-
զէք՝ ձեր ձեռքն է , աս տանջանքս կընաք
երկարել . ողջ եղիլ :

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՃԱՄԱՆ ԹՈՒՂԹ ԳՐԵ-
ԿՈՒ ԶԻ ԿՐՑՈՂ ՄԵԿԸ ԻՐ ԲԱՐԵԿԱՄԻՆ

Յարդոյ Բարեկամ:

Ա յարծեմ իս մեռած սեպերես . քիչ
մնաց որ ես ալ անանկ պիտի սեպէի , ու
քանի որ հիւանդութեն պատճառաւ ձեղի
հետ թղթակցութիւնս կտրեցաւը՝ միտքս

կուգայնէ այն կէտին մէջ խմբն ալկեան-
քըս կտրեցաւ կուգայ : Եւյն բարեկամն
հիւանդութէս ուրիշ բան չէր կընար առ
սուրբ պարտքը վճարելուս արգելք ըլլալ
որ միշտ հաճութքը կը կատարեմ : Եւ հի-
մայ նորէն յարութի առնելու կակսիմ . և
առ անգամ , անօդուտ տեղը աշխարհ դար-
ձած ըլլալու համար , ձենէ խմանալ
կուզեմ թէ , դուք անիկայ ինչպէս կան-
ցընէք : Եւ հիւանդ մը այսշափ գրէ
նէ , բաւական եւ . ողջ եղի՞ր :

ԶԱՆԱԶԱՆ ՆԻՒԹԵՐՈՒ ՎՐԱՅ ԹՂԹԵՐ
ԶԱՒԿԵ ՄԸ ԻՐԵՆ ՃԱՌԱՑՔ ՈՒ ՄԵՃԵՐՈՒՆ
ԳՐՈՒԱԾ

ԳԻՏԵԼԻՔ

Ես տեսակ թղթերը գլխաւորապէս
սիրով ու յարգանօք գրուած պիտի ըլ-
լան . ծնողաց ու մեծերնուս համար գըր-
ուած ըլլալնուն , բարեկամի մը՝ կամ հա-
ւասարի մը՝ ինչ կերպով կը գրէինք նէ՝
անանկ համարձակութեամբ գրել ըլլար :
Ենոնց բարութեանը վստահելով թէ և
ծանր կերպով տւշի գրէնք , չտփաւորու-

թիւնը ու զգուշութին ալ ձեռքէ հանե-
լու չէ , որովանոնց յարդ ու պատիւ ընել-
նիս , գրուածներնուս մէջ ալ յայտնի ըլ-
լայ : Ի սենք թէ սխալ մը ըրեր են , որ
հարկաւ իրենց իմացընել պէտք է , անիկայ
անանկ փափուկ կերպով մը ընելու է , որ
չուզելով իմացունելու պարտաւոր ըլլալ-
նիս իրենք ալ իմանան : Ա սկէ անդին՝ ա-
ռաւել սիրտով զգացածներնիս պիտի գը-
րենք՝ քան թէ միտքով խորհուրդներնիս .
և աս որչափ հարկաւոր է նէ՝ այնչափ ալ
դժար չէ . սէր ունեցիր , անկէ ետեւ՝
անիկայ իմացունելը դժար բան չէ :

ՏՊ.ԱՅ ՄԸ ԿԱՆԱՆԴԻ ՕՐԸ ԻՐ ՃՆՈՂԱՑՔ
ԿԸ ԳՐԵ :

ԽՄ ՍԻՐԵԼԻ և բարի ՇԱՆՈՂՔԱ :

Ա ս ցանկալի օրերուն գալ մօտենալը
և շատ կուրախացնէ . վասն զի անոնք ,
որտիս մէջ եղածները՝ ձեզի նորէն իմա-
ցունելու աղէկ գիպուած մը նեն , ինչպէս
որ ասկէ առաջ ալ շատ եղէր են : Ի ս գոր-
ծը՝ ինձի պարտք մը սեպած չէմ , մանա-
ւանդ մէկ զուարձութի մը նէ , որ զիս կը

բերկուցընէ : Այս սիրելի հայրս ու մայրս , ես ձեզ սրտանց կը սիրեմ , ու ամմէնէն էւելալ ձեր երջանկութեանը կը ցանկամ :

Աս անցնող տարվան մէջ , շատ աղեկ կերպով մը վարվեցայ՝ չեմ կընար ըսել . այն օրերս՝ իմ ուղածիս պէս ձեր գովութեանը արժանի ըլլալու կերպով մը չանցուցի . բայց կաղաչեմ հաւատացէք , որ գալիք նոր տարւոյն մէջ , վարքս աւելի շտկելու միտքս դըքեր եմ : Ոչէ որ բոլորվին ինէ դժգոհ չըլլալնիդ իմացունէք , ինձի շատ մեծ ընծայ մը խրկած կըլլաք : Ուստի շատ անհամբերութք ադ լուրին կըսպասեմ , ու կը վախնամ , որ չըլլայ թէ աչվընուդ առջին անարժան մէկը սեպվիմ , ու ձեր օրհնութենէն զրկըլիմ . ողջ եղիք :

ՆՈՅՆ ՆԻԿԹԻՆ ՎՐԱՅ ԱԶԳԱԿԱՆԻ

Հանկալիդ իմ :

Աս նամակը ձեզի դրողը աս տարի ես եմ . ասանկ դիպուածի մը մէջ , ձեզի ամմէն ընելիք ընծայնէրէ՝ իմ ձեռքի դիրս

աւելի ընդունելի կը լսի գիտակով՝ ես
իմ ձեռքովս գրեցի . որովհետև ամեն
ընելիք բարեմաղթութիւններէս՝ իմ աս
փոքրիկ յառաջադիմութիւնս ձեզ աւելի
կուրախացնե : Վիայն աս ալ գիտցէք որ,
ձեր կենացը՝ ու բարօրութել համար՝ ոյ
աղօթք ընելին դադարած չունիմ : Աս
միշտ խելօք ըլլալու կը ջանամ , դուք ալ
իս սիրելին մի դադարիք . ողջ եղիք :

ՆՈՅՆ ՆԻՒԹԻՆ ԿՐԱՅ , ԲԱՐԵՐԱՐԻ ԿԱՄ
ԱՆՈՐ ՏԵՂ. ԲՈՒՆՈԴ ԱԶԳԱԿԱՆԻ

ՏԵՂ :

Վարիչը՝ ժամանակը մէկ կողմէն
փախցունելով՝ ու մէկալ կողմէն նոր տա-
րի բերելով՝ ձեզ իմ միտքս կը ձբգէ , որ
երկրի վրայ իր բարեբարութել՝ կենդանի
մէկ պատկերն էք . և ինձի պատեհութիւն
կուտայ՝ որ սրտիս մէջ ամմէն օրվան ըրած-
դաղտնի փափաքներս՝ ձեզի ալ իմացու-
նեմ : Վինչե աս օրս ինձի ըրած բարե-
բարունելուդ փոխարէն՝ իմինս մի միայն
բաղձանիքներ են . և որչափ քու մեծանձ-
նութեղ՝ հաւասարելու չափ ալ անկեղծ-

Են նէ՝ քու բարերարութեանդ չափ արդիւնաւոր չեն՝ որ միշտ կը վայելեմ։ Ասոնք միշտ մտմտալով՝ աղեկ կը հասկընամոր քու ինձի ըստծներուդ շատ անարժան եմ։ Բայց կաղաչեմ ասոր հաւատացէք, որ երախտագիտութիս՝ ձեզի որչափ անպրատուղալէ նէ՝ գոնէ պակսելիք չունի, ու մինչեւ որ չի մեռնիմ նէ՝ անոր ալ լոմըննալիքը չի կայ։ ողջ եղիւ։

ՏԱՅ ՄԸ ՀՕՐ ԱՆՈՒԱՆ ՕՐԸ

Յարդց Հայեւ։

Թեհական քէնէ հեռու ըլլալս՝ ինձի միշտ ցաւէ։ բայց այսօր ամմէնէն աւելի կը ցաւիմ, որ ձեր քովը չի գանրվելով, սրտիս անկեղծ բաղճանքները ձեզի պաւետելով, փոխանակ՝ քու ցանկալի օրհնութիւն չեմ կընար առնել։ Առվորութիւն եղած քաղաքավարական խօսքերը՝ ձեզի ալ ըսնեմ, գուցէ կեղծաւորութեան կտսկած կուտամ։ Ես ձեզ որչափ կըսիրեմ ու կը յարդեմ նէ՝ աղեկ գիտէք։ ուրեմն ինչ կընամ ըսել որ գործքերէս աւելի աս մասին ձեզ ապահով լինէ։ Ու որ դժբաղ-

գութե՛ ձեզ նեղացուցած ըլլայի՛ ձենէ
թողութիւն առնելու համար անօդուտ
խօսքեր չեի վնտըռեր , այլ վարքս աւելի
կը շտկէի : Ամանապէս իմ սէրս ձեզի
հաւտացընելու համար աւ անանկ կը նեմ ,
անիկայ մի միայն ձեզի կըսեմ : Ո՞՛ տար
որ երկար ժամանակ տանկ ձեզի զուրցե-
լու կարօղ ըլլայի՛ ողջ եղի՛ր :

ՏԵ՛ՆԻՆ ՆՈՐ ԶԱՏՎՈՂ ԱԴՅԱԿ ՄԸ ԻՐ ՄՈՐԸ

Գարովագութ Ա՞յլս :

Ձեկալէտ քէնէ զատվելիքս առաջուց
գիտէի , բայց չի գիտցածի պէս անիկայ
ինձի մեծ ցաւ մը տրվաւ : Ո՞՞ն է աս
կեանքին երջանկութիւնը : Անիկայ մեր
ձեռքը չըլլալէն ետև , ի՞նչպէս կրնանք
մեզի համար հաստատել : Աս աշխարհիս
մէջ անմեղ հեշտութեան մը ցանկան առ
շատ անգամ մեծ վտանգներ ունի եղեր :
Քանի մը օր , քու քովու եղած ատենիս
վայլած հեշտութիներուս վնասը՝ կենացս
օրերուն մէջ պիտի քաշեմ :

Քեզ ամմէն տեղ պիտի փընտըռեմ ,
պիտի ուզեմ , բայց չի պիտի կընամ գտնալ :

ԱՇ, չէ նէ թղթերովու աս վեշտա՞ քիչ մը
թեթևեցընելու ջանք ըսէ՛, շուտ շուտ քու
լուրերդ տուր, ինչու որ առանց անոնց
չե պիտի կրնամը ընել ։ ողջ եղբէր ։

ՏԱՅՑ ՄԸ ՄՈՒԾ ՄԱՀՈՒԱՆՑ ՎՐԱՅ ԻՐ ՀՕՐԸ

ԱԽԵԼԵ ՀԱՌԱ :

Որչափ թշուտու ենք ։ անանկ մէկը կո-
րուսինք, որ աշխարհի մէջ ամմէնէն էւել
մեղ կըսիրէր ։ ինծի համար այնչափ նե-
ղութիւններ քաշողը՝ ալ չե պիտի կրնամ
տեսնալ ։ Քու սիրախիդ ցաւէն իմինսալ
կրնաս հասկրնալ ։ ԱՇ ինչո՞ւ համար աս
դառն արցունիքները՝ քու քովու հիմակ
չեմ կրնար թափել ։ քու քովու կըսեմ,
որ միտել դուն ինծի պատսպարան մնացիր ։
Կարելի է որ այն ժամանակը քիչ մը աս
սիրաս կը հանգստանար ։ Ախայն մէկ քա-
նովմը՝ քիչ մը ինքը զինքս հիմակ կրնամ
ըռնել, և ան ալ մօրս՝ իր այնչափ առաքի-
նութիններուն արժան եղած փոխարինը
հիմայ առնելու յոյսն է ։ եթէ օր մը աս
աշխարհիս սահմաններէն զատվելու ըլլամ՝
կարելի է որ անոր քով, ամենակարովին

գերկը՝ նստելու արժանի պիտի կընամ
ըլլալ, որ արդարներուն հոդին՝ իրենց հո-
ղեղէն մարմինէն միայն անվախան փառ-
քովմը զարդարելու համար կըդատէ։
Վայ սիրելի և պատուելի հայրս, օր պիտի
ըլլայ որ մենք ան պատուական կնկանը հետ
մէկ տեղ պիտի ըլլանք, ու ան ժամանակը՝
առ քաշած կսկիծներնիս խնդութեան
պիտի փոխվին։

Թէ որ քու սիրադ նորէն կըկսկըծ-
ցունեմ, ու քեզի նոր արցունիքներ հի-
մակ թափել կուտամ՝ ներէ հայր՝ կա-
ղաչեմ ներէ ինձի։ Վեղ մխիթարել
կուզեմ, ու ես իմ կսկիծս քեզի չեմ կըք-
նար հասկըցընել։ Վու իմ վրայ ունե-
ցած սիրոյդ հետ, մօրս սէրն ալ էւել-
ցուր, ու ես ալ ձեռքէս եկածին չափ պի-
տի ջանամ, որ իմ որդիսկամն սիրովս ու
յարդութիւնվա՝ ձեր կսկիծը թեթևու-
նեմ։ ողջ եղիլը։

ՀԵԹՈՒ ՏԵՂՄԸ ՈՒՍՄԱՆ ԳԱՑՈՅ ՏԻԱՅ
ՄԸ ԻՐ ՃԱՌՈՔՆԵՐՈՒՆ

ԱԵՐԵԼԻ և պատուական ԾԱՌԱՋՐԱ :

Ա հա վերջապէս ձեզ պիտի տեսնեմ։
Են երջանիկ վայրկեանին հասնելու համար
անցունելիք ժամանակս՝ ոչ որչափ երկար
կուգայ ինծի։ Խարվան մը աշխատութես
փրխարենը պիտի տռնեմ, ձեզ պիտի տես-
նեմ։ ու ձեր սէրը պիտի վայելեմ։ Ո բած-
շահս որչափ պղտիկ ալէնէ՝ հիմակ ինծի
պարծիլմը կուգայ։ ու ուսման ատենի
քաշած դժուարութիները՝ բոլորովին
մոռնալով, ձեր յցոր ունայն շի հանելուս
ու բախութենէն ուրիշ բան չեմ զգար։
Եսկէց ետե ալ առաքինութիներնիդ ձեր
քով պիտի սորվեմ։ որ օրինակներովնիդ
ինծի աւելի գեղեցիկ պիտի երեան։
Ենոնք չէ թէ ձեր սիրոյն համար պիտի
սորվեմ, հազա անոնք ըստինքեան ես ալ
կըսիրեմ։ և այնպէս ձեզի նմանելով՝ աւե-
լի աղէկ կըլլամ, ու կուբախանամ։ ողջ
եղիք։

ԽՆԱՄԱԿԱՆՈՒՄ

ԳԱՐՈՎԱԴՈՒԹՅՈՒՆ ՏԵՂԻ :

Թէ որ հօրս պէս ընտիր մարդու մը
կորսատեանը վրայ մխիթարյալիւթ կտորմ' ալ
կայ նէ՝ ան ալ անշուշտ ձեր անոր տեղը՝
անցնելն է, որ անոր պէս բարեսիրտ ու ա-
ռաքինի տէր մըն էք։ Վսկէ ետև անոր
վրայ լացած ժամանակս՝ գոնէ անոր սիրտն
ու չեմ մեռեր, իմ երջանկութեանս վրայ
հոգ պիտի տանին յիշելով՝ քիչ մը պիտի
սփոփիմ։ Եւ ձեռքէս եկածին չափ պիտի
աշխատիմ որ ձեզի յարգելու պարագս՝
ձշդութեամբ կատարելով՝ ձեր հայրական
խնամքներուն անարժան որդի չեմ գտնը-
վեմ. ողջ եղիլ։

ՏԱ.ԱՅ ՄԸ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵՆԻՆ ԵՎԼԵՎԻՆ
ԵՏԵՒ ԻՐ ՃՆՈՒԱՑՑ

ԱԼԵԼԻ ՀԱյրս և ԱՄԱյրս :

Թանի մը տտենէ որ ձեզի գիր գրած
ըունիմ, անշուշտ տոփկայ անհոգութեան

տըվեք : Ասկայն ես յանցանիք չունիմ, հիւ-
 անդ եղայ . ու անօդուտ տեղը՝ ձեղ ալ
 դող չի հանելու համար լուռ կեցայ : Բայց
 աս լուռթես վերջը եկաւ . ինչու որ փառք
 ոյ հիմա շատ աղեկ եմ , ու անոր լուրը
 հիւանդութես լուրին հետ մէկ տեղ կըս-
 նամ կոր ձեղի տալ : Ես աս տեղը տուանց
 օգնութե չէի , անոր համար գալ ձեղ ան-
 հանդիսատ ընել չուզեցի : Բայց անանկ
 ըլլալովս ալ ան հիւանդութես մէջ , ձերին
 երեսէն ու խնամքներէն զբկըվելս՝ իս քիչ
 անհանդիսատ չըրտու : ՞Երմին բունած-
 ժամանակը՝ սիրելի հայրս դուն աչքիս
 առջևէն ու ձայնդ ալ ականջէս չէր պակ-
 սէր : Վսիկայ իրաւ ըլլար նէ՝ նեղութի-
 ներուս աւելի համբերութե կըտանէի ,
 ու բարի ու խանդակաթ մօրս ձայնն ալ
 ցաւերուս դառնութիւր կը քաղցրացընէր :

Վսկէ ետե իմ ձեր ձայնը լսել ուզելս
 մի միայն վտանգին անցնելուն վրայ մէկ
 տեղ ուրախանալու համար է , ու փափաքս
 ալ հիմակվան առողջութես պէս , առողջ
 ըլլանիդ ուղելէ . ողջ եղիք :

ՏԱԱՅ ՄԵ ՀՕՐԸ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ԽՈՒԾ
ԱՌՆԵԼՈՎ ԻՐ ՄՈՐԸ ԿՅ ԳՐԵ

Կաղելի Ապյօթ :

Խըկած նամակդ սիրտս շատ էւելօք
ցաւցուց : Ի՞նչ , սիրելի հայրս հիմա հի-
ւանդ է հա : Ամենելին հանգիստ ըլլա-
լիք չունիմ , մինչև որ նամակ մը չառնեմ
ու չիմանամ որ Բայց ի՞նչ պիտի
կրնամ իմանալ , ո՞հ ի՞նչո՞ւ ես հիմա ձեր
քով չե գտնըլեցայ : Ուելէտ քեզի օգ-
նութիւն մը չե պիտի կրնայի ընել , բայց
գէթ խեղճ հայրս կրտեսնէի՝ ու քեզի
հետ ես ալ կուլայի : Վ'իս՝ ած հայրերնին
սիրող ու յարգող զաւակներուն աղաջանք-
ները ընդունելու ըլլայ նէ՝ շատ չե քը-
շէր , հայրս կողէինայ , ու բոլոր ընտանիքն
ալ կուրտսանան . ողջ եղի՛ր :

ՈՒՍՏԱՆ ԿՈՐ ՍԿՎՈՐ ՏՐԱՅ ՄՋ ԻՐ ՀՕՐԸ

Ամենասպիրելի Հայոց :

Պատեհութիւնը ձեռքէ չե հանելով
ձեզի աս գիրը կը գրեմ, ինչու որ ձեր՝ աս
վիճակէն շատ գոհ ըլլալս, ու ըբած յառա-
ջադիմութիւնս ալ վարժապետիս գովու-
թեանը արժան ըլլալս՝ լսելով, աղէկ գի-
տեմ որ պիսի ուրախանաք : Խորված բա-
ներուս ես ինքիրմէս շատ ախորժակ ու-
նենալէս ՚ի զատ, վարժապետս ալ անանի
բարի սիրտով ու անուշութիւնվ կը սորվե-
ցընէ, որ իմ պարսքերս կը ցածիս չափ ան-
թերի հատուցանելու միայն աս կը նայ ին-
ծի բաւական սիրտ տալ : Ինծի համար
գտած աս տունդ՝ ձեր տունը միտքս կը
բերէ . Հոտ եղած առաքինութեն օրինակ-
ները հոս ալ կան . ու ինչպէս հոտ՝ հոս ալ
կը նայիմ որ անոնցմէ օգտիմ : Ամմէն բա-
նէն էւել իս երջանիկ ընելու ու սիրտ
տալու, միայն քու հաճութիւդ ու բարու-
թիւնդ է, որով կը յուսամ որ շուտ շուտ
քու ու ընտանեացդ լուրերէն ինծի կը
հասցընես . ողջ եղի՞ր :

ԳԻՏԵԼԻՔ

Այս կերպ թուղթ մը գրողը՝ պէտք է
 որ իր ու դիմացինին աստիճանին ու մե-
 ծութելը նայելով՝ գործածած ոճին պար-
 զութիլ ու համեստութիլ անոր յարմարէ։
 Վայարտաւանութե բան մը խնդրելը՝ ա-
 նոր չի կատարվելը ուղելէ։ Վանի թըլ-
 թերու մշջնաև եղածին չափ ինք զինքնին
 վրայ աւ խօսելու չէ՝, որ շնորհքը ընելու
 մարդուն անձնասիրութելը չի դպչել։ ինչու
 որ մարդուս սիրտը տռաւել պարզ քաղա-
 քավարութիով մը բարելարելու կը հաճի,
 բան թէ արդարութիով։ Վակէ մը բան
 մը խնդրած ատեննիս, տնիկայ բնաւ չի
 գովել չըլլար։ բայց մինչև ինքը զինքնիս
 ցածցունելու չափ աւ գովելու չէ։ այնչափ
 մը որ դիմոցիննուս մնափառութիլ հաճի։
 Վնչափ գովութիլ համաւ չունենար, ու
 խելացի մարդոց շատ հակառակ կուգայ։
 Վանցմէ ՚ի զատ թէ որ ուզածնիս կատա-
 րելիք մարդը բարեկամնիս է՝ համարձա-
 կուի պէտք է։ Գլխաւոր կաուրնելը ասով
 կը մննայ, մնացածներն աւ միաբը կը հոգայ։

ԴՈՒՐՔՆՔ ՄՌ ԶԵՄՔ ԶԳԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ
ՊԱՏՏՕՆԻ ՎՐԱՅ ԵՂՈՂ. ՄԱՐԴՈՒ

ՏԵՇ :

Որչափալ ձեզի հետ ծանօթութիւնը ու-
նենալու չեմ կը նար պարծիր նէ՝ այսու-
ամենայնիւ ձեր բարեսրտութիւն ծառայիդ
համարձակութիւնը եկաւ, որ աս աղաջանաց
գիրու ձեզի գրեմ։ Ըստ ժամանակէ որ
(Հովքին անունը բնելու է) ձեռք բե-
րելու համար կաշխատիմ, բայց ծառայիդ
տէր կայնող մէկը չունենալուս աշխատու-
թիւն անօգուտ եղաւ։ Իսայց անանկ չըլա-
լով աս բանին ետևէն չեյնալ չեմ կը նար
ընել, որովհետեւ մէկ կողմէն ընտանեաց
կարօտութիւները օր օրի ծառայիդ կստի-
պէ, ու մէկ ալ կողմէն ալ ձեր արժանի
համբաւը ու յարգը՝ աս անգամ ինդիքիս
կոտարվելուն մեծ յոյս մը կուտայ։ Խա-
երջանկացնելիք պաշտօնը գրեթէ ձեր
ձեռքն է ։ մէկ խօսքելնիդ բառական է,
ու իմ ընտանեացս աղէկ կամ դէշ ըլլան
ու անկէ կապված է։ Վրդեօք պիտի ըլ-
լայ որ աս բարերարութեր արժանի ըլլամ։
Ժիրաւի շատ մեծ շնորհք մը ծառայիդ

ըրած կըլլաք, ու ընտանեացս հետ մինչև
յաւիտեան ձեզի աղօթող պիտի ըլլանք .
ողջ եղի՛լ :

ԵՐԵՒԵԼԻ ՏԸՆԱՆԻ ՄԸ ՔՈՎ ԵՐՈՂ ԲԱՐ-
ԿԱՄԵ ՄԸ ՇՆՈՐՀՔ ՄԸ ԽՆԴՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Յարգոյ Բարեկամ:

Արժանայարգ իշխանիդ քով ունե-
ցած պատիւդ՝ քու տրդեանցդ ու իր
խոհականութեն պտուղն է : Ուն որ ձեզի
ձանձրութիւ տալու պարտաւոր չըլլալով
ազատ աչքով մը ձեր այդ պատիւը տեսնե-
լու ըլլայինէ՝ իս տւելի Երջանիկ կըսե-
պէի . ինչու որ այն ժամանակը՝ ձեզի հետ
ունեցած բարեկամութիւնս՝ իմ շահուս
համար եղած չէր կտրծըվէր , ինչպէս որ
իրօք ալ անանկ չէ : Բայց ժամանակիս
պարագայները՝ իմ մտմտացած իս պէս գոր-
ծելու թող չի տըլլին . ասկէց ՚ի զատ ինձի
շնորհք ընելու անձը՝ իս իր բարեկամնե-
րուն մէկը սեպած ըլլալը , շատ անգամ
ինձի հաստատէր էն մտմտալով՝ ինձի ա-
ւելի համարձակութիւն մը եկաւ : Արտիս
նայելու ըլլամնէ՝ ադ շնորհքին արժանի

Եմ . անոր համար աւելի համարձակութով
ու յուսով կըդրեմ ձեզի . մաիկ ըրեւ
(ինչ պէտի ուղղվէնէ՝ հստ գրելու է) :

Ի հա քենէ ուղած շնորհքս աս է . և
ինչպէս որ կըտեսնես , ինձի շատ կտ-
րեոր է : Ի զէկ գիտեմ որ քիչ մը որ ին-
ձի օգնելու կամք ընեսնէ՝ գործքերս շատ
կարգի կը մտնեն : Ի սկեց եւելչեմ ըսեր ,
չ՛ թէ ձեզի միայն վստահ ըըլլալու կաս-
կած մը չի տալու համար , այլ և կը վախ-
նամ որ ինձի շնորհք մը ըրած ատենըդ՝
զգացած զուարձութիներնուգ պակսելուն
պատճառ մը չըլլամ . ողջ եղիք :

ՄԵԿԻ ՄԸ ՄԵԿ ՈՒՐՏԵՒՄԸ ՃԱՄԱՐ ԵԸ-
ՆՈՐՃՔ ՄԸ ԽՆԴՐԵԼՈՒ

Ակրեցեալու իմ:

Ա կարելի է որ մեծամածն ըլլալու կը վա-
փաքիս , բայց կը խաբվիս . քեզի պէս՝ ասոր
անոր շնորհք ընելու կարողութի ունեցող
մարդոց բնութիներուն ամմէնէն անհան-
գիստն է ատիկայ : Ես քու աղէկութի-
ներդ շատ տեսեր եմ , ու դուն ալ աղէկ
գիտես որ՝ նորէն քեզ անհանգիստ ընե-
լու երես չի պիտի կը մամ ունենալ : Բայց

աղ բանը՝ կարելի է որ մէկ ուրիշը ընէ ,
 աղ ինծի համար չէ : Արդարեւ աս ան-
 գամի խնդրածո՞ ինծի համար չէ . ուրիշի
 համար թողը ըլլայ . ձեր սիրար հասկըցանք
 ա , ուրիշի աղէկութիւնը ընելով կը հանդըս-
 տանայ : Ահա ձեզի երիտասարդ մը կը
 խրկեմ , բարեկամիս մէկին աղան է , դուն
 անոր օգուտ մը կրնաս ընել . ու իր բնա-
 կան յօժարութիւնվը՝ բանալիք մէկ ճամ-
 բախն դիւրագոյնը կրնաս իրեն ցըցընել :
 Աս կարեսոր շնորհքը՝ ատոր ընելու հա-
 մար՝ քեզի չեմ աղաչէր . ինչու որ քու
 սիրտ կը ճանչնամ . իր բնական մեծանձ-
 նութիւնը գործածելու դիպուած մը իյնայ
 նէ՝ հերիք է : Այսայն աս ըսեմ , որ աղ-
 տղան առաքինի մարդու մը զաւակ է , ու
 իր հօրը ճամբէն զատվելիք չունենալուն
 կրնայ մեզ վստահացունել : Ադ տեսակ
 մարդոց սրտին մէջ ապերախտութիւն չի
 կրնար բուսնիլ . ուստի յաւիտեան ձեզի
 երախտագէտ ըլլալուն կասկած մի ընէք :

Դանք իմ երախտագիտութես , անոր հա-
 մար բան մը ըսելիք չունիմ . ատիկայ պա-
 հանչելու շատոնցվընէ իրաւունք ունեցեր
 ես , ու ամենեին մէկ բան մըն ալ սրտիս
 մէջի եղածը՝ չի կրնար էւելցընել կամ
 պակսեցընել . ողջ եղի՛ր :

ՄԵԿԻ ՄԸ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆ ԱԹՆԵԼՈՒ ՀԱ-
ՄԱՐ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԻ ՄԸ

Բարձրապատիւ ՏԵՇ :

Պարոն . . . հետ մեծկակ գործ մը
լըմբնցունելու վրայ ըլլալովը՝ անոր վրայ
ողետք եղած տեղեկութիները ձենէ ու-
ղելու համարձակեցայ, որովհետեւ ան ձեր
վեճակին մէջ շատ կեցաւ։ Կուղեմ խմա-
նալթէ որչափ ինչք ու ստացուած ունի,
և հոտ ինչ պաշտօնի վրայ է, և որչափ պա-
տիւ ունի։ **Ը** խտակը ըսելու է . անոր
հետ ծանօթանալէս մինչեւ աս օր՝ անոր
գէշութիւնը չի տեսայ. և աս հարցունելս
ալ՝ մի միայն անոր վրայ ունեցած աղէկ
կարծիքս՝ հաստատելու համար է։ **Վ**ս
բանը՝ ձեղի միայն կրնամ վստահիլ՝ որ
արժանապէս ձեր քաղաքակիցներուն մէջ
այնքան յարդ ու պատիւ ստացեր էս .
ուստի ձեր պատասխանին կըսպասեմ, ու
կաղաչեմ որ զիս ձեր ծառայներուն կտր-
գը սեպէք . ողջ եղիք։

ԹՈՒՂԹՔ ՅԱՆՉՆԱՐԱԲՈՒԹԵԱՆ

ԳԻՏԵԼԻՔ

ԱՅԵԿԸ մէկի ըն յանձնելը՝ նամակը
առնելու մարդը իշխանութեն տէր է նէ՝
անոր պաշտպանութելը . բարեկամ է նէ՝
անոր սէրը՝ ան յանձնըված մարդուն հա-
մար ուղելէ : Աս կերպ թղթերու մէջ
յանձնըված մարդուն գովութիլ ընելու
է , որով անոր բարուցը վրայ , մենք վկայ
մը եղածի պէս ըլլալով ուրիշին սէրն ու
պաշտպանութին ալ ուղելու իրաւունք մը
ունենանք : Այամակը թէ որ յանձնըված
մարդուն իր ձեռքը տրովի՝ առանց կնքե-
լու տալու է , որ իրեն վըրայօք ինչ օգ-
տակար բան գրվել է նէ՝ կարդալու կա-
րող ըլլայ : Աս կերպ նամակները՝ մանա-
ւանդ ամենևին մէկ ծանօթ մը չունեցած
տեղմը երթցվի նէ՝ յայտնի որ ով կը կը-
լայ ըլլայ՝ միշտ օգուտ կընէ :

ՄԵԿԵ ՄԸ ՄԵԿԻ ՄԸ ՀԱՄԱՐ ԳՈՐԾՔ ՄԸ
ԽՆԴՐԵԼՈՒ

Պատուելի քարեկամն :

Վաչափ ժամանակէն՝ ՚ի վեր ցըցուցած բարեսրտութեղ նշաններէն՝ ինձի համարձակութիմը եկաւ, որ առ անգամ անոնցմէ նորեր ուղեմ: Աերտ բարեկամներէս մէկը (այս ինչ) գործքին ետևէնէ: բայց իրեն կունակ եղող մէկը չունենալուն: բոլոր աղաջանքները ու ջանքերը չեն կատարվեցան: Վամատացի որ դռւք առնոր ձեռք գնելու ըլլաքնէ՝ ուղածը կը կատարի, և գիտեմ որ արժանաւոր եղողներուն ալ շնորհք ընել կուզեք: Ինչպէս որ ձեր իմաստութեն ու բարերարութեն ալ ահանկ կը վայը: Վաճարդն որ կը համարձակիմ ու ձեզի կը յանձնեմ նէ՝ կատարեալ առաքինի մարդմընէ՝ պէտք եղած ձիքերը ունի, ու շատոր ընտանիք ալ ասոր կը նային: Վաճարդը ասանկ մէկնէ, որ ասկէ ետև երջանիկ ապրելու համար, ձեր ծառայներուն կարգը մնանելու կարօտ է: և կը յուսամ որ դռւք ալ առ շնորհքը անոր չէք զւանար, ողջ եղիք:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Բարեկամ:

Պ. Ա. Համար գրած նամակու առի .
 Հոգ մի ըներ . դուն անոր առաջ գալը ու-
 զելը՝ ինձի խմացունելը պէտք էր , մնա-
 ցածը իմ բանս է : Դուն քու ձեռքեղ-
 եկածը ինչպէս պիտի ընէիր նէ՝ նոյնն ալ .
 ինէ գիտցիր . ողջ եղի՛ր :

ՄԵԿԻ ՄԸ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴ ՄԸ ՅԱՆՉԵԼՈՒ
 ՀԱՄԱՐ

ԱԵՐԵԼՎՈՒ իմ:

Հա ինձի շնորհը ընելու դիպուածը
 եկաւ . Պարոն . Պ. քաղաքդ պիտի գայ . ու
 հոտ ունեցած մարդիկու ճանչնալու շատ
 կը փափաքի : Ա իսյն . ասիկայ հոտ օտա-
 րական մը պիտի ըլլայ կըսեմ քեզի , մնա-
 ցածն ալ կը յուշամոր դուն կը մտմտաս ,
 ու աս վիճակը պահը վող մարդիկ ասանկ
 ըոլըրովին անձանօթ տեղմը՝ ինչ դժուա-
 րութիւններ կը քաշեն նէ՝ անոնք քաշել
 չես ՚ի աաք . ողջ եղի՛ր :

ՀՈԴՈՂ.ՈՒԹԵԱՆ ԿԱՐՈԾ ՏՎԱՅ ՄԲ ՅԱՆՉ-
ՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՏԵՇ :

Հասա՞ ձեր քաղաքը՝ ։ վարժապետին
քով հիմակ կը սորվի իր ուսմունքները։
Մնիկայ տղայ է ու ուրիշ տղոց պէս կը նայ
ըլլու որ իր հասակին յատուկ եղած ան-
հաճոյ գործքերու մէջ գտնըվի։ Ուելպէտ
անկէ գանդասա լնելու բան մը մինչեւ հի-
մայ չեմտեսեր, բայց կը վախնամ որ գէշ
օրինակով մը գլխէ կելէ ինչ կըսես։
ՏԵՇ՝ անոր վրայ քիչ մը հոգ տար, ու ինչ-
պէս ըլլալը ինձի իմացուրը։ Ուեմարդեօք։
Դուք ալ զաւկի տէր էք, աս շնորհը որ-
չափ մեծ է նէ։ կը նաս գտնալ։ որովհետեւ
տս կերպ անհանգստու իներ ձերին գլուխն
ալ կայ։ Ուե որ դուք ալ ինձի գործ մը
կը նոք գտնալ կատարել տալու՝ ես միշտ
պատրաստ եմ ու յօժարութե՛ ձեզի կը
ծառայեմ։ ողջ եղի՛ր։

ՍՊԱՍԱՒՈՐ ՄԸ ՄԵԿ ՈՒՐԻՇ ՍՊԱՍԱՒՈՐ ՄԸ
ՄԵԿԻ ՄԸ ԿԵ ՑԱՆՉՆԵ

ՎԵՃապատիւ ՏԵՐ :

Դեր մարդասիրութիւնը կը ճանիչնամ՝,
անոր փորձերը քանի քանի անգամտեսեր
եմ . ուստի աս նամակը ձեզի դրելու կը
համարձակիմ . և իմ կողմանէս ասիկայ ձեզի
անպատռութի մը չի սեպելիքնիդ ալ գի-
տեմ , երկիւղ չունիմ : Բարեկամիս մէկը՝
տասըտարիէն աւելի է որ . ՞ աղային քովն
էր . անունը . Պ . է հիմայ տէրը մեռնելուն՝
անգործ մնացեր է . բայց ձենէ աղէկ ով
անոր տէր կընայ ըլլալ : Այդքան բարե-
կամ ունիք՝ որի քով ուղեք գիւրաւ կըօ-
նաք դընել . մեծ բարեգործութի մը ըրած-
կըլլաք , ու վերջն ալ չեք զղջար . որովհե-
տե . Պ . համեստ հաւատարիմխոհական ու
եր պարտքերը ճանչցող մէկն է : Կաղաչեմ
տէր ներէ աս համարձակութես , ասիկայ
ինչպէս որ առաջ ալ խոստովանեցայ , ձեր
բարեբարութել վստահելովս ըրի . ուստի
կը յուսամոր աս խնդիրքս՝ որչափ որ ձե-
զի ձանձրացունելու չափ արժան բան
մալ չեր նէ՝ ամենելին իմ կողմէս ձեզի
անպատռութի մը չեք սեպեր . ողջ եղեք :

ԳԻՏԵԼԻՔ

Այս կերպ թղթերը՝ ամմէնէն դիւրին
 են գրելու . ինչու որ տեսած երախտիք-
 նուս փոխարէն շնորհակալութինիս իմա-
 ցունելէն ՚ի զատ բան մը չունինք գրելու :
 Բայց որովհետև ամմէն երախտիք՝ ամմէն
 բարերարող մէկ չեն , անոր համար մենք
 աւ թղթերնուս մէջը ան երախտիքներուն
 մեծութիւր յիշելով՝ շնորհակալութինիս
 ու պարտաւորութինիս անոնց չափովը ցը-
 ցընելու ենք : Վիայն զգուշանալու է որ
 շնորհակալուն ըրած ատեննիս , դիպուած-
 մը իյնայնէ՝ փոխարէնը հատուցանելու
 ետևէ պիտի ըլլանքը չի խոստանանք , որ
 տեսած երախտիքնիս մեզի ծանրութիւմը
 եղածի պէս ցըցուցած չըլլանք :

ՄԵԿԻ ՄԸ, ԻՐ ՊԱՇՏՎԱՆՈՒԹՒՆԸ ԶՈՒԶԱԾ
ԵՆՅԻՇԵԼՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ՏԵՂ:

(Օ) Խառ այիդ ըբած այս շնորհքէդ շատ
էւելօք շնորհակալ եմ. և ամմէնէն էւել
իս ձեզի պարտաւոր ընողը՝ ձեր զարմանա-
լի մեծանձնութին է՝ որով ծառադ. չու-
զած, պաշտպանութինիդ շնորհեցիք: Իմ
երախտագիտութես ու յարգանացս նայե-
լու ըլլաք նէ՝ ձեր այս ըբածին տղնուու-
թիւնը՝ կրնաք իմանալ: Ձեր մեծանձ-
նութել չափը չե կոյ նէ՝ իմ երախտագի-
տութեանս աւ չափը չե պիտի ըլլայ.
ող եղիք:

ՄԵԿԻ ՄԸ, ՈՒԶԱԾԱՆԻՍ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒՆ
ՀԱՄԱՐ

ԱԵՐԵԼԻԴ ԻՄ:

Ա Երջաղէս այնքան ժամանակէն ՚ի
վեր ուղածս կատարելուդ լուրը՝ ձեր մէկ
նամակէն իմացայ: Ինծի առանկ շնորհք

ընելը՝ ձեզի բնութիւն եղած է . անանկ որ ,
չիյտեմ ձենէ ինչպէս շնորհակալ ըլլամ .
ասոր ալ քու օգնութեանդ կարօտ եմ :
Աւրեմն ինծի համար ինքը զինքիու ըսէ
թէ , անչափ երախտիքներով ու բարերա-
րութիներով լեցուած դիւրազգած սիրտ
մը՝ որչափ շնորհակալութիւն ու սէր կընայ
զգալնէ՝ բոլորն ալ ան ինծի համար կըզ-
գայ , ըսէ : Երկու ամսէն ետև կը յու-
սամ որ ձեզի դալով սրտիս աս խօսքերը՝
բերնովալ ձեզի կըսեմ , ու իրաւցընէ այն
ժամանակը ինէ երջանիկ մարդ չի կընար
ըլլալ աշխարհիս մէջ . ողջ եզի՞ր :

ԴՆՔՁԻՆՔԸ ԹԱՅՏՆԵԼ ԶՈՒԶՈՂ. ԲԱՐԵՐԱՐԻ

ՎԵՃԱՆՃՆ ՏԵ՛Ր :

Պած բարերարութիները մինչեւ
հիմնածածկած ըլլայիր նէ՝ ես ալ շա-
տոնցինէ ձեզի շնորհակալ եղած կըւ-
լայի : Ձեզի շեփշետակ կըսեմ . ձեր ին-
ծի այս կերպով շնորհք ընելէն՝ ես կը
պարտաւորիմ որ բոլոր կենացս մէջ ձեզի
շնորհապարտ ըլլամ : Պած ջանքդ ոչինչ
ոլիտի ըլլայ , իմ բերանս չի ոլիտի կընաս

գոցել, ասանկ մեծ վեհանձնութիւնը եռ
չեմկրնար ծածկել։ Ի՞ս բանին վրայ ըստ
կենալը, մեծ ապերախտութիւն ընելէ . ու
այն ժամանակը շնորհք ընելէդ էւել՝ իս
պարտաւոր ընելը՝ ինծի ընկճելու բեռ մը
կըսայ։ Ի՞սանկ ուրիշն բարերարելով ինք
զենքը պահելը՝ արդարիւ շատ գովելի բան
է . բայց իս բարերարելէդ ետեւ՝ ալ ադ
բարի յօժարութեանը հետեւիլը ձեզի ան-
վայելէ . ողջ եղի՛ր։

ԲԱՐԵԿԱՄԻ ՄԸ ՄԵՐ ՈՒԶԱՃԵՆ ԷՒԵԼ ՍՏԱԿ
ԽՐԿԵԿՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ԱԵԾ-անձն Բարեկամ:

Երախտագիտութիւնը թէ որ ամընալ
մը չի բերեր՝ քեզի պէս մէկ բարեկամմալ
ունեցողը հանգիստ կեանք կրնար անցը-
նել . իմ երախտագիտութիւն՝ հիմակ ձեր
բարերարութելը չափ կեւելնայ։ Ի՞րդարեւ
գանցված վեճակիս նայելով՝ ստակի կա-
րօտ էի . բայց խրկածնուդ կէսն ալ բա-
ռական էր։ Գիտեմ որ աս ըսածիս չեք
հաճիր, ինչու որ ձեզի պէս սիրտ ունեցող
մարդիկ ուրիշն օգուտ ըրած ատեննին՝

իրենց յատուկ շահը կը մոռնան , մանաւ-
 անդ բարեկամի համար ըլլայ նէ . բայց
 դուք որչափ ձեզ մոռնաք նէ՝ Ես այնչափ
 ձեզ մտմտալու պարտաւոր կը լլամ; Ուրեմն
 ներէ որ ստակին էւելը կը կին ձեզի խըր-
 կեմ. և կաղացեմ աս խօսքիս մի սրդողիք ,
 իմ միտքս միայն իմ պարտքս վճարելէ;
 Վախայ ինծի շնորհք մը ընելէ , որովհետեւ
 Ես իմ կարօտութէս շատ էւել պարտքէ
 մը ազատած կը լլամ . դէթ իս անհանգըս-
 տութէ մը ազատած կը լլաս . մանաւանդ որ
 իս խընայութեան ալ սորվեցընել կուզեմ;
 Վաղէկ դիտեմ՝ որ բան չեմ ուզեր , Երբ
 կուզես այն ժամանակը տուր՝ պիտի ըսես .
 շատ աղէկ . բայց աս կտորին , պէտք է որ
 Ես քու մեծանձնութեանդ չի նայիմ , այլ
 ինծի վայլածը ընեմ; Ուրեմն ինչ կը նեմ
 նէ՝ մի խօսիր . միայն դուն նայէ որ չի
 սրդողիս . ողջ եղի՛ր :

ԿԱՐԴԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱԲՎԱԾ ԳԻՐՔ ՄԵՐ
ԵՏ ԽԵՐԿՐՎԱԾ ԱՏԵՆՔ

Բարեկամ:

**Փոխ տըլած գիրքո՞ւ ահա կըկին ձեզի
կըխրկեմ:** Ա՞յսին իմկամքս կատարելուդ
համար քէնէ շնորհակալ ըլլալու չեմ.
հապա անիկայ կարդալով հմտութեանս
եւելնալուն ալ օդնութիւն մը ըրած ըլլա-
լուդ համար ալ քէնէ մեծապէս շնորհա-
կալեմ: Ա՞ս գիրքը շատ լեցուն գիրք մը
նէ՝ ու անիկայ կարդալու համար ծախած-
ժամանակս ալ աղէկ գիտեմ որ փուռ տե-
զը չեգնաց: Ա՞սկէ ինձի փափաք մալ ե-
կաւ որ շտեմարանս աւելի լեցունեմ.
ուստի շնորհք ըրէ՞ւ ինձի ուրիշ քանի մը
գիրքեր ալ խըրկէ՛, մանաւանդ Ա՞շգատէ՛ն
ու Հնախօսութենը Հայաստանէաց ըլլայ
նէ՝ շատ շնորհակալու ձեզի աւելի երախ-
տապարտ կըլլամ: ողջ եղի՛ր:

ՓՈԽ ԱՌՆՅԱԺ ՍՏԱԿ ՄԸ ՎՃԱՐԵԼՈՒ
ԱՏԵՆՅ

Պարեկամն :

Ինչա վերջադես ինծի փոխ տալու շը-
նորհք ըրած ստակնիդ պիտի կրնամ վճա-
րել, և հիմայ ալ կըխրկեմ։ Չըլայ որ առ
ինծի բեռ մըն էր, ասկէ ժամմը առաջ
աղատել կուզէի կարծես։ ընդ հակառա-
կըն՝ անգին բանի մըպէս սրտիս մէջ պա-
հէլ ու կամաց կամաց անիկայ ձաշակելէր
փափաքս։ ինչու որ ասկէ ետեւ ալ տըված-
խօսքս չեմ կրնար բռներին վախէն աղա-
տեցայ։ Հիմայ ալ միայն մէկ դիպուածի
մը կըցանկամ, որ ձեզի օգուտ մը ընելու
կարօղ ըլլամ, չէ թէ երախտագիտութե-
պարտքս թեթեցընելու համար, հապա-
կուզէմ որ ըրած բարերարութինիդ ապե-
րախտի մը ըրած ըլլալնիդ՝ դուք ալ իմա-
նաք։ ողջ եղի՞ր :

ՄԵՐ ԵՏԵՒԻԿՆ ՄԵԶ ՊԱՇՏՊԱՆՈՅ ՄԱՐԴՈՒ

Վաղեւ Տէր :

« Քեզի շատ շնորհակալութիներ պարագան եմ, գուցէ ինչու համար պիտի ըսես ըբած շնորհքդ մոռնալու մեծ բան մը չէ, որովհետև աղ մեծամածնութիւնը ըբած ժամանակդ՝ միտքդ ինձի խմացունել չէր : Ուրեմն միտքդ բեր որ անցածօր Պ. Հ. տունը՝ անունովը ըլլայ՝ մէկը իմ անունըս աւրելու խօսքեր է ըբեր : Վաղ զբարարիչն ըսածները, ամմէնը սովորականին պէս մտիկ ըբեր են . ու թէ որ հոն բարի մարդ մը չի գտնըվի եղեր նէ՝ որ ինք առաքինի ըլլալէն ՚ի զատ, ունեցածառաքինութիներն աւ ասանկ մոլիները ամըցընելու համար գործածէ, մէկը անոր բերանը գոցելու չի պիտի համարձակի եղեր . մեծանձն բարեկամ, ան բարի մարդը ահա դուն ես : » Քաղաքավարութիւնանիկ կը վերցընէ՝ որ ինչ ըսվի, նաև անհաւատալի բան մաւ ըլլայ նէ՝ մտիկ ընենք . ու խելվընուս դէմ գալը՝ չի յայտնենք : Վտախօս ըլլալը ձանչըցըլած մարդուն սուտը բըռնելու հիշ մէկուն սիրտը չի քա-

շէր, մինչև ուղենք չուղենք՝ անոր խօս-
 քերը ակամայ ուշադրութե՛ մը մտիկ կը-
 նենք։ Իմ վրայօքս ատանկ զուարձանա-
 լով սուտ խօսող մարդը՝ թէ որ ունե-
 ցածներէս քիչ մը բան գողցեր եմ ըսեր
 ամմէն մարդ անկէ կը գարշէր՝ ու անշուշտ
 ինծի ժամ' մը առաջ խմացընելու կը նայ-
 եր։ անիկայ իմ անունս գողնալ ուղեր է՝
 որ բաղրի բարիքներէն շատ սուղ բան է։
 անոր թող տրվեր են որ սուտերը ուղտ-
 ծին պէս ծախեր է, ու ամենելին մէկն ալ
 անոր երեսին չէ եկեր։ Ահա տէր, մարդ-
 կանց ինչ ըլլալը, գնա ասկէ հասկըցիր։
 և գրեթէ բոլըն ալ աս բնութեան տէրը
 ըլլոնուն համար է՝ որ ձեր ինծի ըրած-
 պաշտպանութիւն իս էւելոք կը պարտաւո-
 րէ։ արդարեւ ձեր պաշտպանութիւն ինծի
 օգուտէն աւելի պատիւ տրվաւ, որովէե-
 աւ անով դուն իս քու ակնածութեանդ
 արժան սեպելը՝ ամմէնը խմացան։ Ատան-
 կով վրաս աջք ունենալնիդ յայտնելնիդ,
 գրեթէ իս հպարտացոյց՝ ու սիրաս ուշա-
 խութե՛ լեցուց։ Երանի թէ փոխարէն իմ
 ըրածս ալ, (որ եթէ անիրաւութիւն ընելով
 յայտնի ամմէնուն առջին ընել չուղեք տւ-
 նէ՝ միտքէս պիտի ընէի) նցնչափ ձեզի
 հաճելի ըլլար։ ողջ եղիք։

ՕՐԻՆԱԿՔ ՏՈՄՍԱԿԱՅ

ԳԻՏԵԼԻՔ

Հոմնակները՝ նամակներէն միոյն մէկ
բանով մը կը տարբերին . և ան ալ՝ նամակ-
ներուն պէս վերջերնին ու սկիզբնին սո-
վորութիւն եղած քաղաքավարական խօս-
քեր չունենալնին է : Ը առ առեն կէս
թերթ թուղթը՝ երկուքի ծալցելով վրան
կը գըրեն՝ ու երբեմն ալ չեն կնքեր : Բայց
թէ որ տոմնակը առնելու մարդը պատուա-
ւոր կամ գրողէն մեծ մէկն է՝ կէս թեր-
թի վրայ գրել ու բաց խրկելը՝ մեծ ան-
քաղաքավարութիւն է : Հոմնակներուն ու
մանաւանդ հրաւերի համար գրուածնե-
րուն մէջ քիչ մը զուարծանութիւն ընելը
վնաս չունի . բայց աս ալ ամմէն մարդու
չըլլար :

ԿԱՐԴԱԿՈՒ ՀԱՄԱՐ ՓՈԽ ԱՌԱՋՎԱԾ ԳԻՒՔ
ՄԵ ԵՏ ԽՐԿԵԿՈՒ ԱՏԵՆՅ

Պարոն ։ Կարդալու համար ինձի
շնորհքը ըրած գիրքերնիւ՝ ահա հիմայ կըր-
կին ձեզի կըխրկեմ, ու կուղեմ որ տու-
սակս ըերողին՝ անոր միւս հատորն ալ տաք:

Էշե.

Ե. ։ Յակովի բան :

ՃԱՇԻ ՀՐԱՏԻՐԵԿՈՒ

Պարոն ։ Ես ու մայրս քեզի քարե
կընենք ու կաղաչենք որ՝ վաղը իրիկուն
ժամը տասնը մէկին տուն հրամէք՝ որ լնթ-
րեքը մէկ տեղ ընենք:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Ըստ շնորհակալեմ ըրած պատիւ-
նուդ, վաղը ժամը տասնը մէկին կուղամ:

ՈՒՐԻՇ ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Ըստ շնորհակալ եմ ըրած պատիւնուդ . բայց սիրտս անոր կը ցաւի որ՝ առաջուց մէկի մը խօսք տրված ըլլալուս՝ չեղիտի կը նամ գալ . ուստի ներեցէք :

ՈՒՐԻՇ ՏՈՄՍԱԿ ՀՐԱՒՐԱՆԱՑ

Երելի բարեկամ , ձաշի համար աս օք ձեզի պիտի սպասեմ , կը յուսսամ որ ադքերկըութիւնը ինձի տալու արգելք մը չես ունենար :

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Վարեկամ հրաւիրանաց տոմսակդ ձեռքս հասաւ . բայց ատենը անցեր էր . ինչու որ հարկաւոր գործքի մը համար ուրիշ տեղմը երթալու խոստացեր էի : Վսանկ ահա կենացս մէջ երջանիկ օր է մըն ալ պիտի անցնիմ :

ՈՒՐԻՇ ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Վաստեհոդ շատ աղեկ ատեն ինձի հասու , ինչու որ աս օր քիչ մը սրտի նեղութիւն ունիմ , ու անիկայ ամմենէն էւել բարեկամներով կանցնի :

ՀՐԱՒԵՐ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ

Վաբաթ օրը՝ որ ամսուն վեցն է՝ ժամը երեքին հետդ քիչ մը ախորժակ առ եկուր , որ առողջ ըլլալուդ նշան ըլլոյ :

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Վաբաթ օրը՝ անանկ ախորժակով մը գալու կը խոստանամ , որ իր բարեկամները պատուել ուղղողէն ՚ի զատ , բոլոր հոն գտնըվողները պիտի վախցընէ :

ՈՒՐԻՇ ՏՈՄՍԱԿ

Ձեւ որ վաղը՝ ժամը չորսին, իս գաս
տունը գտնաս նէ՝ մեծ շնորհք լրած
կըլլաս :

ՈՒՐԻՇ ՏՈՄՍԱԿ

Վատ բարեւ կընեմ քեզի ու զաւկը-
նելուդ. կը յուսամոր՝ ան իրիկունը՝ ողջ
առողջ տակէ տուներնիդ հասաք :

ՊԱՏԱՍԽԱԿ

Ես ու տղաքներս վրանիս ցըցուցած-
հոգողութեանդ համար շատ շնորհակալ
ենք, անհոգ եղի՛ր, ողջ առողջ տեղերնիս
հասանք :

ՄԵԿԸ ՏՈՒՆԸ ԶԻԳՏՆԸՎԱՃ ՔԱՄԱՆԱԿԸ
ԲԱՐԵԿԱՄԻՆ ՄԵԿԸ ԿՈՒԳԱՅ ՏՈՄՍԱԿ ՄԸ
ԿԸ ԳՐԵ

¶ որ հոս եկայ՝ որ կարեւոր բան մը
քեզի խօսիմ ։ բայց դժբաղութե քեզ չե
կըցի գտեր էի ։ ուստի վաղը ժամը չորսին՝
նորեն պիտի գամ ։ կաղաչեմ՝ քեզ գտնամ։

ԽՕՏՔԸ ԶԻԿՐՑՈՂ ԲՈՆՈՂՆ ՄԸ ԱՆՄԵ-
ԴԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՏՈՄՍԱԿ

¶ ցրեկվան համար քեզի տըված խօսքս՝
չեկընալ բռնելուս, քենէ թողութիւն
պէտք է որ խնդրեմ։ Վեզի գալու տ-
տենս ամենելին միտքես չանցած կարեւոր
բան մը պատահելով ուրիշ տեղ մը երթալ
հարկ եղաւ։ Խրաւ որ շատ ամօթով ին-
կայ, ու մինչեւ որ ներած ըլլալուդ համար
ձենէ տոմսակ մը չառնեմ նէ՝ չեմ հան-
գըստանար։

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Ի՞նանկ դիւրաւ չեմ ներէր .ու մինչև
որ ադ պակասութեղ տեղը չի լեցունես
նէ՝ ներելիք ալ չունիմ: Այսէ թէ որ
իրաւցունէ զղջալու պարտաւորերեա՝ վաղը
ժամը երեքին՝ ճաշը մէկ տեղ ուտելու հա-
մար մեզի հրամէ, յանցանքը կը ծածկըն:

ՏԵՎԱԺ ԽՕՍՔԵՐՆԻՍ ՁԻ ՊԻՏԻ ԿԸՐՆԱՆՔ
ԲՈՒՆԵՐԸ ԱՌԱՋՈՒՑ ԻՄԱՑՈՒՆԵԼՈՒ ՀԱ-
ՄԱՐ ՏՈՄՍԱԿ

Ճամարեկամ, խօսք տրվածիս պէս գալ
կիրակի ձեր տունը չի պիտի կրնամ գալ:
Ես օր գեղէն մէկ բարեկամն եկաւ՝ որ
շատոնցինէ ՚ի վեր չէի տեսեր՝ ու քիչ օ-
րին մէջ ալ պիտի երթայ . բայց մինչև եր-
թայ նէ վայրիեան մը չեմ կրնար անիկայ
ձգել: Ու որ իմ յատուկ պարագս չըլ-
լար՝ իս ձեր ընկերութեղ զուարձութէն
ու պատիւէն զրկող մը ամենեին չէր կը-
նար ըլլալ:

ՕՐԻՆԱԿ-Ք ՄՈՒՐՃԱԿԱՑ ԵՒ ՎՃԱՐՄԱՆ
ՀԵՌԱԳՐԱՑ

300 Դահեկան •

Արտին վերջին՝ Պարոն քակովին
300 դահեկան պիտի հատուցանեմ քսաննոց
ուկի ըլլալու պայմանաւ, որ (այս էնչ)
քանին համար պարտաւորեցայ:
կոստանդ" • 2 • յունի • 1841 •

Գ. • Ժանրութան :

ՈՒՐԻՇ ՄՈՒՐՃԱԿ

400 Դահեկան •

Առօրագրեալս պարտիմ ու կը խոստա-
նամ որ գալ մայիս ամսուն քսանին • Պ.
Ք. • 400 դահեկան վեցնոց պիտի վճարեմ.
որ ինձի փոխ տըլաւ:
կոստ" • 4 Փետր • 1841 •

Յ. Աբեղյան:

ԶԵՌԱԳԻՐ ՎՃԱՐՄԱՆ

ՓՈԽ ՏԵՎԱՋ ՍՏԱԿՅ ԱԹՆԵԼՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Այսուհետեւ կը խոստովանիմ ու կը
հաստատեմ որ՝ 1811 ։ յունվարի 8 ին ։
Պ. Յ. վուս տրված 800 դահեկանս՝ լր-
ման իրմէն տոի , մէկ ստակ առնելիքս
չի մնաց :

Կ. Կ. :

ՏԱՆ ՎԱՐՉՔԸ ԱԹՆԵԼՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Այսուհետեւ Պ. Յ. 1841 ։ յուն-
վարի մէկէն՝ մինչև յուլիսի 1 ին համար
վեց ամսնվաճ տան վարձք 600 դահեկանը
ամբողջ տոի . բանած ամիսներուն համար
մէկ ստակ առնելիք վարձքս չի մնաց :

Կոստ" 27 ։ յուլ" ։ 1841 ։

Ա. Ա. Հ. Պ. Ե. Հ. Ա. :

ՎԱՀԱՆ ԱՌԵՆՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Ապօրագորեալս կը խոստանամու կը հաս-
տատեմ որ Պ · Ա կը տիչէն հինդ հարիւր
դահեկանին մէկ տարվան վաշխը՝ վաթ-
սուն դահեկանը՝ ամբողջ առի · հիմայ հի-
նէն ստակ մը առնելիքո չի մնաց :

Ա · Ա ն դ ո ն ե ա ն :

Ա Ե Բ Զ

ՅԱԿԱԿ

ԵՐԵՍ

Յախագիտելիք :	Յարդական ձեռք
Նամակաց :	9
Յամակի գործածվելու թուղթը :	11
Ուշնագիր :	11
Ժաղթին մէջը :	15
Ուշջագիր :	17
Ժառւական :	18
Ստորագրութիւն :	18
Հետագրութիւն :	19
Կնիք :	20
Մակագիր :	20

Ժառւղթք շնորհաւորութեան անուան

և տարեդարձի :	23
Տղայ մը իր հօրը :	24
Պաշտպանի :	25
Հօրեղբօր :	26
Բնտանի բարեկամի :	27
Հետը շատ ընտանութիւն չունեցած բարեկամի :	28

Պատասխան :	29
Տշոյ մը եր հօրը տարեդարձին :	30
Բարեկամմը եր բարեկամին :	31
<hr/>	
Խոռոշթք շնորհաւորուե տարեգլխոյ :	31
Տշոյ մը եր հօրը :	33
Բարեպաշտ անձի :	34
Պատասխան :	35
Եամակ առանց ընծայի :	36
Ռնտանի բարեկամի :	36
Լմբնցած տարւոյն մէջ ձախորդութի քաշող բարեկամի :	38
Պատասխան :	39
Տարւոյն լոմիննալուն մօտ մէծարու մարդու :	39
Պատասխան :	40
Եղբօրորդի մը եր հօր Եղբօրը :	41
Մէծարու մարդու :	42
Երկար ժամանակ առանց նամակի ցդված մէկուն :	43
Պատասխան :	44

Թառւղթք ուրախակցութեան :	45
Վ'եծկակ պաշտօնի հասած մէկուն :	46
Կ'ցն նիւթին վրայ պաշտպանի :	47
Վ'զգականի :	48
Դատաստանի մէջ յաղթող դանըլող	
բարեկամի :	49
Պատասխան :	49
Կոր ամուսնացող մարդու :	50
Պատասխան :	51
Կ'ցն նիւթին վրայ ուրիշ բարեկամի :	52
Կին մը հարուստ մարդու մը հետ նոր ամուսնացած ուրիշ կնկան :	52
Վ'նդրանիկ զաւկի ծննդեան համար :	53
Օտկի ծննդեան համար :	54
Հօր մը իր որդւոյն ամուսնուելվրայ :	55
Հօր մը իր աղջկանը ամուսնուելվրայ :	56
Պատասխան :	56
Դանապարհորդութենէ մը ողջ առողջ	
Ետ դարձողի :	57
Հիւանդութենէ նոր ելած մէկու մը :	58
Պատասխան :	59
Կ'ցն նիւթին վրայ ուրիշ բարեկամի :	59
Պատասխան :	60

Թխուղթք ցաւակցութեան :	61
Բարեկամի մը Եր կնկանը մահուանը վրայ :	62
Բարեկամի մը Քրոջը մահուանը վրայ :	63
Հօր մը որդւոյն մահուանը վրայ :	64
Բարեկամի մը Հօրը մահուանը վրայ :	65
Կնկանմը իր Երկանը մահուանը վրայ :	66
Պատասխան :	68
Հեւանդի մը մխիթարելու համար :	68
Պատասխան :	69
Հախորդութեան հանդիպող մէկուն :	70
Պատասխան :	71

Թխուղթք յանդիմանութեան :	71
Երկար ժամանակ գիր չե գրող բարե- կամի :	73
Պատասխան :	74
Կոյն նիւթին վրայ ազգականի : —	75
Երկար ժամանակ հեռուն ըլլալէն ետև եկած ժամանակն ալ քովերնիս շատ չե կեցող բարեկամի :	76
Երկար ժամանակ թուղթ չե գրող հօր :	77

Յանձնված գործը ետ ձգող մէկուն : 77
Վնհոգ բարեկամի : 78

Ժառւղթք անձին անմեղադրութեան : 79
Մէկուն սիրտը առնելու համար : 80
Պատախան : 81
Երկար ժամանակ թուղթ չե գրած
պաշտպանի : 82
Հիւանդուեն պատճառաւ թուղթ գրե-
լու չե կրցող մէկը իր բարեկամին : 83

Օ անազան նիւթերու վրայ թղթեր
զաւկէ մը իրեն ծնողացը ու մէծե-
րուն գրված : 84
Տղայ մը կաղանդի օրը իր ծնողացը կը
գրէ : 85
Կոյն նիւթին վրայ աղջականի : 86
Կոյն նիւթին վրայ բարերարի կամ ա-
նոր տեղը բռնող աղջականի : 87
Տղայ մը հօրը անուան օրը : 88
Տնէն նոր զատկող աղջիկ մը իր մօրը : 89

Հղոյ մը մօրը մահուանը վր իր հօրը :	90
Ճեռու տեղ մը ուսման գացող տղոյ մը իր ծնողքներուն :	92
Խնամակալուի :	93
Հղոյ մը հիւանդութենէն ելելէն ետե իր ծնողացը :	93
Հղոյ մը հօրը հիւանդութեան լուրը առնելով իր մօրը կրգրէ :	95
Ուսման նոր սկսող տղոյ մը իր հօրը :	96

Ոսուղթք խընդրուածոց :	97
Կործք մը ձեռք ձգելու համար պաշ- տօնի վրայ եղող մարդու :	98
Երևելի իշխանի մը քով եղող բարեկա- մէ մը շնոհք մը խնդրելու համար :	99
Վ'եկէ մը մէկ ուրիշն մը համար շնորհք մը խնդրելու :	100
Վ'եկէ մը տեղեկութի առնելու հա- մար քաղաքակետի մը :	102

Թառւղթք յանձնալսարութեան :	103
Վաէկէ մը մէկի մը համար գործք մը Ենդրելու :	104
Պատասխան :	105
Վաէկի մը ճանապարհորդ մը յանձնե- լու համար :	105
Հոգողութեան կարօտ տղայ մը յանձ- նելու համար :	106
Վպասաւոր մը մէկ ուրիշ սպասաւոր մը մէկի մը կը յանձնէ :	107

Թառւղթք շնորհակալութեան :	108
Վաէկի մը եր պաշտպանութիւնը չու- զած շնորհելուն համար :	109
Վաէկի մը ուղածնիս կատարելուն հա- մար :	109
Խնքղենքը յայտնել չուզող բարե- րարի :	110
Բարեկամի մը մեր ուղածէն էւել ըստակ խրկելուն համար :	111
Կարգալու համար առնված գիրք մը ետ խրկըլած տաենը :	113

Փոխ առնված- ըստակ մը վճարելու ա-	
տենը :	114
Վեր ետեւն մեղ պաշտպանող մար-	
դու :	115

(Օրինակը տոմսակաց :	117
Կարգալու համար փոխ առնված գիրք	
մը ետ խըրկելու ատենը :	118
Ճաշե հրաւիրելու :	118
Պատասխան :	118
Աւրիշ պատասխան :	119
Աւրիշ տոմսակ հրաւիրանաց :	119
Պատասխան :	119
Աւրիշ պատասխան :	120
Հրաւեր ընտանեկան :	120
Պատասխան :	120
Աւրիշ տոմսակ :	121
Աւրիշ տոմսակ :	121
Պատասխան :	121
Վեկը տունը չի գտնին ժամանա-	
կը բարեկամին մէկը կուգայ տոմ-	
սակ մը կը գրէ :	122

Խօսքը չել կրցող բռնողէ մը անմե- ղադրութեան տոմսակ :	122
Պատասխան :	123
Տված Խօսքէրնիս չել պիտի կրնանք բռները առաջուց խնացունելու հա- մար տոմսակ :	123
<hr/>	
(Օրինակք մուրհակաց և վճարման ձե- ռագրաց :	124
Աւրիշ մուրհակ :	124
Ձեռագիր վճարման, փոխ տված ըս- տակը առնելուն համար :	125
Տան վարձքը առնելուն համար :	125
Ո աշխը առնելուն համար :	126

